

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

Vol. LXXIV Kalba 25 c.

SEŠTADIENIS — SATURDAY, GEGUŽE — MAY 3, 1980

NR. 104

LKB KRONIKA NR. 40

PROKURORO RŪPESČIAI

1979 m. rugsėjo mėn. 5 d. laikraštis "Tiesa" išplatino Eltos informaciją apie dviem kunigams Alfonsui Svarinskui ir Sigitui Tamkevičiui oficialų įspėjimą už skleidimą žinomai melagingų prasimanyimų, šmeižiančių tarybinę valstybę ir visuomeninę santvarką.

Kuo paaiškinti šį oficialų ir plačiai paskleistą įspėjimą? Tik vidurinės mokyklos vieną kitą komjaunuolių galima būtų įtikinti, kad šie kunigai galėjo iš sakyklos ką nors šmeižti. Tačiau, atsakymo reikia ieškoti kažkur kitur.

1978 m. lapkričio 13 d. Lietuvoje pradėjo veikti Tėvynės tarnybos ginti Katalikų Komitetas iš karto laimėjęs daugumos Lietuvos kunigų simpatijas ir pritarimą. Sovietinė valdžia pradėjo bandė TTG Katalikų Komitetą ignoruoti — Religinį reikalų tarybos įgaliojimus *Ani-lionis* šio komiteto veikimą palygino į uodo žymimą. Tačiau kai šių metų pradžioje 522 kunigai ir du vyskupai savo pareikimuose viešai solidarizavosi su TTG Katalikų Komitetu, partija ir KGB susirūpino, kad jų iki smulkmenų Rusijoje išdirbti planai, griauti Bažnyčią iš vidaus, gali sužlugti, nes nepasisekęs perversas daugumą kunigų nusilenkti ateistinė valdžiai.

Dviem TTG Katalikų Komiteto nariams — kun. A. Svarinskui ir kun. S. Tamkevičiui viešai ir plačiai paskleistas įspėjimas neabejotinai turėjo tikslą paralyžuoti Komiteto veiklą ir nugąsdinti visus Lietuvos kunigus, kad "nebandytų pūsti prieš vėją".

Kokį efektą išaukė šis Prokuratūros įspėjimas? "LKB Kronikai" teko girdėti ne tik daugelio kunigų ir tikinčiųjų susirūpinimą dėl šių dviejų kunigų liki-

mo, bet apie daugelio kunigų ryžtą arešto atvejui išjungti i TTG Katalikų Komiteto veiklą.

IGNORUOJAMI SOVIETINIAI ISTATYMAI

Sovietinei valdžiai didelį susirūpinimą kelia ne tik kunigų aktyvi veikla, bet ypač jaunimas, kurio neįmanoma sužavėti komunistiniais idealais — melas ir prievarta visiems akivaizdžiai matoma. Nors sovietiniai įstatymai draudžia valkams patarnauti Mišiose, dalyvauti procesijose, giedoti chore, grupiniai mokyti tikybos, bet visoje Lietuvoje šie įstatymai yra atvirai ignoruojami. Kunigai viešai katekizuoja vaikus. Beveik kiekvienoje parapijoje vaikai tarnauja Mišiose, dalyvauja procesijose, daug kur susikūrę bažnytiniai vaikų chorai.

Kad Lietuvos kunigai ir tikintieji per daug neįsidrąsintų, 1979 m. rugsėjo 18 d. Astravė įvyko teismas už *vėrikų* katekizaciją. Kaunietė Angelė Ramanauskaitė atsisotjo prieš sovietinį "liaudies" teismą ir buvo kaltinama, kad išdrįso "vaikų sielas tempti į tam-są" t. y. mažam būreliui Baltarusijos lietuvius "papasakoti apie Dievą. Tačiau šis teismas nenu-gąsdino nei Ramanauskaitės, nei jame dalyvavusiųjų. Ne vienas sakė: "Kitais metais, Angele, dešimt atvažiuosime mokyti vaikus apie Dievą".

Astravo teismas vieną tikslą neabejotinai pasiekė — daugeliui apčiuopiamai parodė marksistinės ideologijos bankrotą. Dėl gelis pamatė, kad Baltarusijos tikintieji kur kas labiau yra užgulti ir pavergti, negu Lietuvoje.

Tiems, kurie dalyvavo Astravo teisme, niekas neįrodys, kad yra ko nors vertas sovietinis teisingumas.

KATALIKAI PASAULYJE

Jaunimas Romoje

Maldininkų antplūdis Romoje šventosios Savaitės ir Velykų proga šiemet apie 20 procentų pralenkė praėjusius metus. Italų turizmo centro apskaičiavimu, Romą Velykų laikotarpyje aplankė apie vienas milijonas užsieniečių. Tarp visų pasaulio rasijų bei tautų maldininkų ypač buvo daug jaunimo. Turizmo centro pirmininkas Travagnini savo pareikšime spaudai pažymėjo: "Visų kontinentų jaunimas šiemet Velykų proga ypač telkėsi apie Šventąjį Tėvą Joną Paulių II, kuris jau yra vadinas jaunimo popiežiumi. Visais laikais jaunimas mėgo lankytis Romoje, nes jį viliojo čia sutelktos religinės bei kultūrinės vertybės. Bet dar niekuomet Roma nematė tiek daug jaunimo, kaip šiemet Velykų proga..."

Misijos ligoninė

Kalongo katalikų misija Ugandoje ypač pasižymi medicininės pagalbos teikimu vietos gyventojams. Misijos ligoninėje per paskutinius penkerius metus buvo gydomi beveik 27 tūkstančiai ligonių. Be to, medicininė pagalba buvo suteikta 12 tūkstančių penkime šimtam gimdyvių, o ambulatorijoje priimta 539 tūkstančiai ligonių. Kalongo misijų ligoninė taip pat paruošė 70 slaugių iš vietinių merginų negrį. Ligoninė veda italas vienuolis mabonietis misijonierius, medicinos ir chirurgijos daktaras kun. Ambrosoli.

"Kirche in Not"

Varginamai Bažnyčiai pagal-bą teikianti organizacija "Kirche in Not", kurios centras yra Koenigsteine, Vakarų Vokietijoje, pateikė savo veiklos 1979 metais apyskaitą. Iš jos paaiškėja, kad 1979 metais buvo surinkta 33 nuos. daugiau aukų, negu 1978 metais. Surinktoji suma siekė 46 milijonus dolerių. "Kirche in Not" organizacija teikia pagalbą pabėgėliams ir dėl tikėjimo persekiojamiems žmonėms visame pasaulyje.

Mirties metinės

Balandžio 10 d. Ceikiniuose, Vilniaus arkivyskupijoje, buvo iškilmingai paminėtos Ceikinių klebono ir Lietuvos Helsinkio susitarimų grupės nario kunigo Karolio Garucko pirmosios mirties metinės. Šv. Mišias už velionį kunigą Garucką koncelebravo Vilniaus arkivyskapijos apaštalinis administratorius tremtinys vyskupas Julijonas Steponavičius drauge su Vilniaus arkivyskupijos valdytoju kunigu Algirdu Gutausku, asistuojami trijų kunigų. Pamokslą pasakė kunigas Petras Bal-tuška. Po Mišių prie velionio kapo buvo atgiedotas "Libera". Čia vyskupas Julijonas Steponavičius pašventino paminklą, pastatytą neužmirštam dvasinio vadovo ir nepalaužiamo žmogaus teisių gynėjo kunigo Karolio Garucko atminimui. Šiame iškilmingame kunigo Garucko

Algirdas Statkevicius, gimęs 1923 m. gydytojas. 1951 m., buvo apkaltintas Lietuvos laisvės judėjime ir nuteistas 25 metus kieto režimo perversi-
mų darbų stovyklos. 1956 m. "amnestuotas". 1970 m. vėl suimtas už parašymą knygos "Visuomenės gyvenimo abėcėlė" ir laikytas psichiatrinėje ligoninėje. 1979. VII. 23 dalyvavo demonstracijose Maskvoje ir pasirašė pabėgėlių memorandumą. Lietuvos Helsinkio grupės narys. 1980 m. vėl buvo suimtas.

MASKVOS RADIOJOS STOTIS KUBOJE

Keistos programos pasiekia pietinę Floridą

Miami. — Pietinę Floridą prieš porą mėnesių nustebino nekad negirdėtos radijo programos iš Kubos. Sovietai baigė statyti galingą 150,000 vatų bangų siuntėją, kuris pasiekia pietinę Floridą ir kurio bangas pagaužia mažiausią aparatą, "transistorial". Programos siunčiamos anglų kalba kasdien nuo 3 val. popiet iki 11 val. vakare. Tai "Maskvos Radijo šiaurinės Amerikos tarnyba".

"New York Times", patyrinęs šią Maskvos radijo programą, praneša, kad rusai bando patraukti amerikiečių klausytojų dėmesį, transliuodami savo populiariausias dainas, kaip "Kada moldaviečiai suina". Amerikiečių klausytojus mažiausiai patraukty pasikalbėjimas su 28 m. Maskvos sunkvežimžių fabriko darbininku, "kukliu, draugiškomis, mėlynomis akimis vaikiniu". Jis klausiamas, kodėl jis kasdien sumuša savo darbo normą, atsako: "mėgstu sunkiai dirbti".

Naujieji Kubos pabėgėliai pasakoja, kad populiariausia radijo stotis Kuboje yra WQAM, transliuojanti iš Miami.

Maskvos radijas duoda, žinoma, ir politinės agitacijos valandėlių. Tai žinių analizavimas. Paskutiniu metu rusai aiškina, jog JAV infliacijos ir nedarbo didžiausia priežastis yra gynybai skiriamos lėšos. Jei jų nebūtų, Amerika klestėtų. Duodami atsakymai į klausytojų paklausimus programoje "Maskvos paštas". Amerikiečiai "klausa", kiek sovietų šeima moka už butus, ar pastatytas paminklas kariams, žuvusiems prie Stalingrado, ką sovietai mano apie neatpažintus skraidančius objektus?

Klausytojai pripažįsta, kad kai kurios programos yra neįdomios, tačiau, kaip ir visiškai nepažįstamų žmonių mirties metinių minėjime dalyvavo daugiau negu 60 kunigų ir gausi minia tikinčiųjų.

pakenčiamai nuobodžios, ypač, kai pradėdama pasakoti apie kurios nors sovietų įmonės produkciją, apie sunkvežimį dalis ir pan.

Šią savaitę radijas perdavė žinomų sovietų sportininkų laiškus amerikiečiams sportininkams, kurie raginami neklausyti prezidento Carterio, bet vykty liepos mėnesį į Maskvą ir dalyvauti Olimpiadoje. Gan įdomi yra rusų kalbos pamoka. Ji perduodama vaidinimo pavidale. Kazokos amerikietis "dr. John Smith", iš San Francisco atvykęs į Maskvą praleisti atostogų, susipažinęs su gražia mergina "Nina", kalbasi su ja rusiškai. Jų pasikalbėjimai ir sudaro kalbos pamoką. Nina klausia svečią: "Ką darei vakar? Ką darei vakar naktį? Ką dabar darysi? Ką ryt darysi?" Amerikietis, kaip įmanoma, atsakinėja. Tačiau ir čia pasitaiko netikėtumų, amerikiečių ausiai neįprastų išsireiškimų. Vienos dienos pamoka buvo baigta merginos pareiškimu: "Nina dėkoja tau už suteiktus malonumus".

Stotis siūlo ir įvairias varžybas. Vienose klausytojai raginami atspėti, kurios valstybės sportininkai bus laimėtojai vienoje ar kitoje sporto šakoje. Laimėtojai gaus sovietų Olimpiados pašto ženklų seriją.

Pilotai atsisako įvesti rusų laivą

Ladington, Mich. — Sovietų prekinis laivas "Vasha Shishkovsky", pakrautas magnesitu Ludingtono miestelyje, negali išplaukti, nes jį įvesti turi amerikietis pilotas, o šis atsisako atlikti pareigą, kol sovietai laikys kariuomenę Afganistane. Rusų 37 jūreiviai pareiškė spaudai, kad jie nori važiuoti namo. Pilotų unija atsiuntė kitą pilotą, tačiau ir tas atsisakė įžengti į rusų laivą.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Naujasis valstybės sekr. Muskie senatė gaudavo 60,000 dol. metinės algos. Kongreso nariams draudžiama užimti vyriausybėje vietą, kuriai, jam tarnaujant kongrese, buvo padedinta alga. Valst. sekretoriaus alga 1977 m. sausio mėn. buvo pakelta iš 63,000 iki 69,000 dol. Taigi, Muskie naujo atlyginimo negaus, turės pasitenkinti su 63,000 dol.

— Illinois seimelis Springfielde 96—59 balsais nutarė raginti valstybės universitetus ir kolegijas nebepriimti daugiau iranietų studentų. Šis nutarimas vykdomosios galios neturi.

— Gegužės 1-mos demonstracijose Turkijoje nušauti 6 asmenys. Smurto veiksmų buvo Ispanijoje ir Norvegijoje.

— Britanijos sosto Ipėdinis, princas Carlis ketvirtadienį nukrito nuo arklio ir gydytojams teko susiuti skruoste atsiradusią žaizdą.

— Čado respublikoje, po trumpos pertraukos, vėl prasidėjo kovos tarp prezidento armijos ir gynybos ministerio dalinių.

— Švedijoje prasidėjo pirmas istorijoje generalinis streikas. Vyriausybės manymu, jis kainuos kraštui po 140 mil. dol. per dieną.

— Kanada atšaukė rugsėjo mėn. numatytas ledo ritulio žaidynes, kuriose turėjo dalyvauti: Amerikos, Kanados, Suomijos, Švedijos, Sovietų Sąjungos ir Čekoslovakijos komandos. Tai turi išreikšti Kanados profesionalų sportininkų protestą prieš Afganistano invaziją.

— Vietnamas, sekdamas Kubos pavyzdžiu, pradės išleisti išvykti norinčius piliečius. Jei Tailandija sutiks, Hanojus kas savaitę išsiųs lėktuvu po 50 pabėgėlių.

— Tarptautinio Olimpino komiteto atstovas Louis Guirandou, apžiūrėjęs Graikijos siūlomą ateities Olimpiados vietą, išreiškė pasitenkinimą ir viltį, kad komitetas nutars priimti graikų pasiūlymą. Visos vietos esančios puikios.

Vadas rekomendavo nutraukti žygį

Washingtonas. — Gynybos departamentas, prasidėjus spaudoje įvairiems spėjoliams apie JAV žygį Irane, leido korespondentams pasimatyti su pulk. Charles Beckwith, kuris vadovavo Irane specialiai slap-tai komandai. Jį vadina "Blue Light", "Delta", o patys šios komandos kariai vadina dalinį "Charlie's Angels". Tai visokeriopai paruoštas, išmankštintas, drąsų, patyrusių karių dalinys, suorganizuotas pagal Izraelio ir Vakarų Vokietijos specialiu, prieš teroristus kovojančių dalinių pavyzdį.

Pulk Beckwith patvirtino, kad jis rekomendavo nutraukti puolimą, kuris turėjo įsivaduoti Teherane laikomus įkaitus. Pulkininkas jau 28 m. tarnauja kariuomenėje, trejus metus buvo Vietname, irgi vadovavo specialia liems žygiams. Pulkininką geriau pažįstą buvę kariai sako, kad vyrai kartais jį keikia, bet seka. Jis prisipažino, kad misijai nepavykus, lėktuvams patį, tačiau ir tas atsisakė įžengti į rusų laivą.

Iranas negelbės savo diplomatų

"Tegu jie visi tampa kankiniais"

Londonas. — Trys Irano ambasada užėmę teroristai praleido jau kelis savo nustatytus terminus susprogdinti ambasados rūmus su 19 įkaltų. Teroristai reikalauja, kad Irano vyriausybė paleistų 91 kalinamą arabą, suimtą Irano pietinėje Khuzestano provincijoje, kur gyvena ir dirba naftos pramonėje daug arabų kilmės (apie 2 milijonai) iranietų. Teherano radijas tvirtina, kad Londono ambasados užėmimas yra JAV ir britų žvalgybos samokslas, o teroristai esą Irako agentai.

Irano prezidentas Bani Sadras atmetė teroristų reikalavimą paleisti kalinius. Mes pasiūlymą sukliki savo brolių Londone kankinystę, tačiau nesidėsim su teroristais, pasakė prezidentas. Irano užsienio reikalų ministeris Ghotbzadeh pareiškė, jog yra didelis skirtumas tarp amerikiečių įkaitų Teherane ir iranietų — Londone. Irano ambasados užėmimas esąs teroristų veiksmas, o Teherane įvykusi liaudies reakcija į Amerikos dominavimą ir priešpauž per ilgus metus. Jis pa-grasino, kad už kiekvieną Londone nukariausią iranietį Iranas sušaudys vieną arabą kalinių. Ministeris pasakė gavęs iš diplomatų Londone žinią, kad jie visi pasirengę mirti kankinių mirtimi už Irano revoliuciją, diplomatai prašę vyriausybės nusišleisti teroristų reikalavimus.

Arabai, užėmę Irano ambasada, paleido du suimtuosius, vienas jų — britas korespondentas, atėjęs į ambasadą gauti vizos keliuonai į Iraną. Paleista ir iranietė moteris.

JAV ambasada okupavę "studentai" pasakė, kad kažkas apšaudė ambasados kiemą ir sužeidė vieną sargybinių. Teherane sprogo kelios bombos, kitos buvo užtiktos nesproguosios ir išardytos. Irano policija stipriai Britanijos ambasados apsaugą, nes buvo gauta grasinimų, kad ruošiamasi ją pulti ir atker-tyti britams, kurie nesaugoję kaip reikiant Irano ambasados Londone. Teherane buvo persiūtas Irano anglikonų bažny-

čios sekretorius, škotų kilmės Jean Waddell, 58 metų. Jis gydomas ligoninėje.

Irano prezidentas savo kalboje kaltino Ameriką, kuri planavusi pagrobti ar nužudyti ajatolą Khomeinį. Jis turėjo pasakyti kalbą Teherano mitinge gegužės 1-os proga, tačiau nepasirodė, kai pradėjo sproginėti bombos. Jo kalba buvo perskaičiuota per Teherano radiją. Jis sakė, kad Iranas taps amerikiečių kapinėmis, ragino minią budėti ir gintis nuo priešių.

Kurdistane nesiliauja iranietų kovos su kurdais sukilėliais, vėl žuvo 12 revoliucijos sargybinių. Prie Irako sienos irgi neramus, radijas paskelbė, kad Irako artilerijos sviedinys užmušė mažame kaime moterį su dviem vaikais. Londone įvyko muštynės tarp iranietų, kurie teberemia šachą, ir apatolos šalininkų.

Britai priglaudė sovietų šnipą

Londonas. — Britanijos "Daily Mail" paskelbė, kad aukštas sovietų žvalgybos agentas, dirbęs kaip Tass agentūros atstovas prie Pasaulio Sveikatos organizacijos Ženevoje, Šveicarijoje, pabėgo iš pareigų ir prašė politinės globos Britanijoje. Sovietų pareigūnas Ilja Dzirkevelov, 53 metų, atsivėžė žmoną ir dukterį ir dabar gyvena Britanijoje. Pabėgimą jis suorganizavo grįždamas iš Maskvos į Ženėvą. Pakeliui jis pakeitė lėktuvus ir užuot skridęs į Šveicariją, pasuko į Londoną. Laikraščio žiniomis, pabėgėlis suteikė britų žvalgybai daug slapty žinių.

Naujos afganų riausės Kabule

New Delhi. — Indijos žiniomis, Afganistane vėl įvyko riaušės Kabule. Per penkis neramumų dienas buvo nušauta 60 jaunų afganų, jų tarpe 6 mergaitės, aukštesniųjų mokyklų mokinės. Demonstracijose dalyvavo apie 5,000 jaunuolių, pikčiausias susirėmimas įvykęs prie prekybos ministerio Khan Jala-lar namų. Jauni afganai puolė ministerio rezidenciją, o jos sargybinių nušovė apie 20. Policija suėmė apie 400 jaunuolių. Viename incidente į jaunimą šaudė sovietų kareiviai, kai afganai puolė akmenimis sovietų partijos sekretoriaus Michailo Zimiatino automobilį. Afganiai šaukė "Mirtis Brežnevui!"

— Gegužės 27 d. Amerikon atvyksta Kinijos vicepremjeras ir generalinio kariuomenės štabo viršininko padėjėjas Geng Biao.

KALENDORIUS

Gegužės 3 d.: Pilypas ir Jokūbas Ap., Arvistas, Diva.
Gegužės 4 d.: Florijonas, Monika, Beržas, Mintautė.
Gegužės 5 d.: Maksimas, Krescencija, Baryvydas, Neris. Saulė teka 5:46, leidžiasi 7:49.

ORAS

Saulėta, temperatūra dieną 72 l., naktį 50 l.

Is Ateitininku Gyvenimo

REDAGUOJA Jonas Zadeikis. Informacinę medžiagą ir nuotraukas siųsti: 6522 So. Rockwell Ave., Chicago, IL 60629. Tel. 778-7852

CICERO ATEITININKŲ VAKARAS

Cicero Vysk. M. Valančiaus ateitininkų kuopa gegužės 17 d., 7:30 val. vak. Šv. Antano parapijos salėje rengia tradicinį pavasarinį vakarą. Šilta vakarienė, šokiai, gėrimai ir kiti įvairumai neleis nuobodžiauti. Meninė programą atliks kuopos nariai.

Visi maloniai kviečiami tą vakarą praleisti su ciceriškiais ir, nors laikinai, atsitolinti nuo kasdieninių rūpesčių ir kartu paremti kuopos veiklą. Auka: suaugusiems 10 dol., o studentams tik 6 dol. Kvietimus bus galima gauti prie įėjimo, arba skambinti 447-9024.

TAUTOSAKOS SAVAITĖ

Studentų ateitininkų sąjungos antroji metinė Tautosakos savaitė įvyks rugp. 17-23, tai yra, savaitę prieš SAS vasaros stovyklą. SAS II Tautosakos savaitė įvyks Adirondack State Parke, New York.

Vienas iš svarbiausių savaitės uždavinių yra mokymasis lietuvių kalbos. Kalbėsime grynai lietuviškai, mokysimės dainų, įgyvendinsime lietuviškus papročius.

Antrasis Tautosakos savaitės tikslas yra stiprinimas vaizduotės. Kursime pasakas, mitus, gal teks jas išvaidinti, ar pasakoti susėdus prie laužo. Galimybės neribotos.

Trečiasis tikslas — pasinaudoti gamta, joje atsigaivinti ir duoti kūniui progą nemiestietiška pabėginti.

Registracijos mokeskis 10 dol. Dalyvių skaičius ribotas. Registravitės pas SAS CV įgaliotinius P. Pranckevičių ir T. Klimą. 1628 So. 50th Ave., Cicero IL 60650, 312-652-6215.

Audrius Tadas Klimas

PAVASARIO ŠVENTĖ ATEITININKŲ NAMUOSE

Pirmoji pavasario šventė Ateitininkų namuose Rt. 171 ir 127 St., Lemont, IL rengiama gegužės 10 dieną, 7 val. vak. Idomią programą atliks Al. Baronas. Bus vakarienė ir šokiai. Maloniai visi kviečiami ir laukiami. Pelnas skiriamas Ateitininkų namų pagerinimui. Dėl informacijos skambinti: E. Razmienė 815-727-1196, arba O. Abromaitienė tel. 312-257-6675. Bileitų nebus galima gauti prie įėjimo.

Dabartinis ir buvęs Ateitininkų federacijos vadai. Iš kairės: prof. dr. Adolfas Damašius, Juozas Laučka (dabartinis fed. vad.), prof. Simas Sužiedėlis ir dr. Petras Kisielius (nebuvo atvykę dr. Juozas Girnius ir dr. Justinas Pičūnas). Nuotr. V. Rimšelio

METINĖ ŠVENTĖ

Prano Dielininkaičio jaunųjų ateitininkų kuopos šventė įvyks šiandien, gegužės 3 d. Prasideda 5 val. vak. šv. Mišiomis šv. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje. Po pamaldų parapijos salėje seka iškilminga dalis — priėmimas, meniniai būrelių pasirodymai ir vaišės.

Visi nariai, jų tėveliai, draugai ir svečiai yra kviečiami šventėje dalyvauti. Kuopos vadovybė

Ateitininkų kursų Dainavoje metu pabėgęs seka kursų pagrindinis rėšėjas kun. Stasys Yla, kursų komentantas Saulius Čyvas. Priešakyje sėdi kursantas Arnoldas Kungys.

SUSIRINKIMAS CLEVELANDE

Maironio kuopos moksleiviai ateitininkai kovo 9 d. susirinko Lietuvių namuose, jaunimo kambarielyje, kartu su sesele Igne, praleisti valandėlę susipažinti su

Dievu.

Ses. Ignė kalbėjo, kad ryšį prasideda su draugyste, kuri reikalauja daug dėmesio ir laiko vienas kitam. Pažinti ir pamilti žmogų, reikia įdėti pastangų. Lygiai taip pat yra su Dievu, nepažinęs Jo, negali mylėti.

Paryškinimui meilės ryšio, seselė parodė filmą. Pasibaigus filmui, pasiskirstė į grupes ir svarstė skirtingas jaunimo pažinimo ir tikėjimo ir kaip jos keičiasi, kai jaunuolis užauga ir augina savo šeimą. Dalyvavo 20 Maironio kuopos moksleivių.

REIKALINGI BŪRELIŲ VADOVAI

Jaunučių at-kų stovyklai, kuri vyks liepos 20 d. — rugpjūčio 3 d. Dainavoje, reikalingi būrelių vadovai. Priimami tie, kurie jau sulaukė 16 metų.

Norintieji vadovauti stovykloje, pageidaujami dalyvauti Jaunučių at-kų sąjungos valdybos ruošiamose vadovų kursuose gegužės 23, 24 ir 25 dienomis, Ateitininkų namuose, netoli Chicago.

Vadovų kursų programa: penktadienį, gegužės 23 d. 8 val. vakare — Susipažinimo vakaras.

Šeštadienį, — susipažinimas su stovyklos programa ir stovyklos tikslu. Bus prarasti įvairūs darbo rateliai. Sekmadienį, — šv. Mišios;

Clevelando moksleivių Ateitininkų Maironio kuopos susirinkimo metu paskai tą seką (iš kairės): R. Puškorius, V. Kašubaitė, R. Gincaitė, R. Apanavičiūtė, V. Ramūnaitė, A. Puškorūtė, A. Puškorūtė, E. Cepulis. Nuotr. A. Jasinevičiaus

PARYŽIUS IR VERSALIS

Julius Cezaris savo Galų karo užrašuose mini šio miesto vietovę. Pasak jo, toje vietoje senovės galai turėję savo miestą vardu Liutecija. Taigi Paryžiaus vardas kronikose minimas nuo 508 metų, kai čia karalius Klodvigas įkūrė savo valstybės sostinę. Miestas amžių būvyje didėjo ir garsėjo. Statė Paryžių karaliai, bet labiausiai prancūzų sostinė pražydė

kun. A. Saulaitis praves religinį darbo ratelį.

Į kursų kviečiami visi moksleiviai ar studentai, kurie yra vadovavę arba norėtų vadovauti vasaros jaunųjų stovykloje. Prašome tuoj pat norinčius vadovus registruotis pas Janiną Udrienę, 21795 Hampstead, Birmingham, Michigan, 48009, tel. (313) 642-0472.

PASIKALBĖJIMAS SU KUN. KIDYKU

Kovo 3 d. susirinkime DMN parapijos mažoje salėje. Malda pravedė Paulius Staniškis (pirmininkas). Po to kvietėme kun. Kidyką S.J. pasidalinti mūsų rūpesčiais ir problemomis. Jaunimas rūpinasi parapijos gyvenimu, kur jie stovi, ryšiais su šeima ir draugais.

Kunigas kalbėjo apie pasaulio vertybes ir kaip jas pasirinkti. Kristų galime išgirsti tik kai užsidarome nuo triukšmo ir paaukojam Jam skirtą laiką. Kun. Kidykas ragino kreiptis į jį kada tik norime ar parašyti savo problemas laiškelį.

Susirinkime dar užpildėme MAS-CV atsiųstas anketas.

KANDIDATŲ EGZAMINAI, LAIKRAŠTELIS

Balandžio 20 d. susirinkime DMN parapijos mažoje salėje. Pasidalinome į dvi grupes. Globėja Onytė Klorytė ragino rašyti ir laikraščeli. Ji buvo paruošusi klausimus, į kuriuos turėjome atsakyti.

Kandidatus egzaminavo kun. Ged. Kijauskas S.J., R. Cepulienė ir globėja N. Balčiūnienė. Egzaminus laikė Ramūnas Balčiūnas, Paulius Ziedonis, Vilija Banionytė, Gytis Barzdukas, Siga Bankaitytė, Julius Palūnas, Vida Kašubaitė ir Audrė Puškorūtė. Visi kandidatai išlaikė egzaminus ir davė įrodymą Ateitininkų šeimai švenčiant šventę.

Lina Ziedonytė

Lietuvos atsiminimai

Radio Valanda jau 39 metus tarnauja New Jersey, New York ir Connecticut lietuviams! Kas šeštadienį nuo 4 iki 5 val. popiet 18 WEVD Stoties New York 1380 kil. AM ir nuo 7 iki 8 val vak. 97.9 meg. FM.

Direkt. DR. JOKŪBAS STUKAS
234 Sunlit Drive
Watchung, N. J. 07060
TEL. — 733-5636 (201)

Liudviko XIII laikais. Karalius Liudvikas XIV tą pilį iš nauja perstatė ir įtaisė čia gražiausią pasaulio parką su daugybe puošnių sodų, fontanų, meniškių statulų ir visokių brangių, patrauklių gražmenų. Vėliau Liudviko XIV pavyzdžiu statė sau pilis, rengė parkus ir kitų valstybių valdovai.

Versalės rūmų statymas ir parko įrengimas tęsėsi net dvidešimt šešerius metus (1662-1688). Dabar Versalės sodai apima daugiau nei 12 ketvirtinių kilometrų.

Pažymėtina, kad Versalės rūmuose dar gyvenė Liudvikas XV ir Liudvikas XVI. Taip pat čia baigė savo karališkąją laimę garsioji prancūzų karalienė Marija Antuanetė, baigusi drauge su karalium savo ištaigingą gyvenimą giljotinoje, Paryžiu sukilus.

Versalėje karališkieji rūmai yra garsi karalių pilis, įkurta dar ra dvejopai: vieni vadinami Di-

Clevelando moksleivių ateitininkų susirinkime svarstybių metu, kalba J. Bublienė, sėdi N. Balčiūnienė, P. Staniškis, R. Kazlauskaitė, L. Vysnionis. Nuotr. A. Jasinevičiaus

PASKUTINĖ PROGA

turėti savo bibliotekoj pilnus komplektus abiejų lietuviškų enciklopedijų. L. E. buvome pritrūkę kai kurių tomų, tad ryžomės papildyti.

Lietuvių Enciklopedija 36 tomai \$350.00

Encyclopedia Lituanica 6 tomai \$125.00

Vinco Krėvės Raštai 6 tomai \$30.00

Iš mano atsiminimų — Petras Klimas \$12.00

Kreiptis: J. Kapočius, P. O Box 95, So. Boston, MA. 02127
Telef. dieną (617) 268-7730, vakarais (617) 282-2759.

ŠV. TĖVO JONO PAULIAUS LIETUVIŠKI ŽODŽIAI

Popiežiaus Jono Pauliaus II 5 spalvų paveikslas su lietuviškais žodžiais, tarsi Chicago per šv. Mišias, gaunami „Draugo“ administracijoje. 10 paveikslų už \$1.00, įskaitant paštą ir mokesčius:

10 — 100 paveikslų po 8 c. (paštas ir mokesčiai ekstra). Rašykite:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd Street
Chicago, IL 60629

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.
Publication Number (USPS — 161000)

Subscription Rates \$40.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$38.00. Foreign countries \$40.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeras nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adresą, gavus iš jo mokesčių, atžymima iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$40.00	\$22.00	\$15.00
Kanadoje	U.S.A. 40.00	22.00	15.00
Užsienyje	40.00	22.00	15.00
Kltur	38.00	20.00	13.00
Savaitinis	25.00	15.00	—

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

• Redakcija straipsnius taisyso nuodžiūra. Nesunaudojotų straipsnių nesaugo. Juos gražina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

džiuoju, antri Mažuoju Triano nu. Didžioose rūmuose, vadinamoje „Veidrodžių salėje“ per 1870-1871 metų karą buvo čia įsitaisę nugalėjusių prancūzų vokiečių kariuomenės štabas. Tuomet čionai Prūsijos Vilhelmas vainikavosi sujungtos Vokietijos imperatoriumi ir buvo padiktota Prancūzijai 5 milijardų kontribucija ir atplešta Elzaso ir Loereno provincijos. Tačiau, po 48 metų toje pat salėje ir ta pačia plunksna čia turėjo pasirašyti sunkią taikos sutartį Pirmojo Pasaulinio didžiojo karo pralaimėjusiai vokiečiai.

Versalės sutartimi Vokietija

buvo priversta išsižadėti kolonijų, užgrobtų Prancūzijos sričių ir, be to, atiduoti kitų tautų vokiečių užgrobtas žemes ir naujai susikūrimo valstybėms jas turėjo grąžinti.

J. Mišius

Advokatų Draugija
VALDEMARAS BYLAITIS
IR
VINCAS BRIZGYS
Teisų daktarai
2458 W. 69th Street, Chicago, IL
Visi tel. 778-8000
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepi, skambinti 374-8004
Pirma ligonius pagal susitarimą

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. 1:00 - 5:00
val. popiet, treč. ir šešt. tik susitarus

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9; antradienį, penktadienį, 10-4; šeštadienį, 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-2839

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Specialybė — Nervų ir Emocinės ligos
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — BE 3-5893
Specialybė Akių ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — PR 8-2220

DR. JANINA JAKŠVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441

DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

Ištaigos ir buto tel. 652-1381

DR. FERD. VYT. KAUNAS
Gydytojas ir Chirurgas
DIPLOMATE, AMERICAN BOARD OF FAMILY PRACTICE
1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 ir 4-7 išklyrus treč. ir šešt.

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
476-2112
Val. pagal susitarimą. Pirm., antr., treč. ketv. 10 iki 6 val. Šeštad. 10 iki 1 val.

Tel. ofiso ir buto: Olympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

Tel. Reliance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvius gydytojas
3925 West 59th Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Val: Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p.p. 7-9; antradienį, penktadienį, 10-4; šeštadienį, 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-2839

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Val: pirmad., antradienį, ketvirtadienį, penktadienį, 3 iki 7 v. p. p. Tik susitarus.

Telef. — 282-4422

DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai:
111 NO. WABASH AVE.
4200 NO. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val: antr. 1-4 popiet ir ketv. 5-7 vak.
Ofiso tel. 776-2880, rezid. 448-5545

DR. J. J. SIMONAITIS
Tel. — GR 6-0617
6958 S. Talman Ave.

Ofiso tel. HE 4-2123, namų GI 8-6195

DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val: pirm., antradienį, ketv. ir penktadienį: 2-5 ir 6-7 — iš anksto susitarus.

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772

DR. PETRAS ŽIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-7 šeštadieniais pagal susitarimą.

TRADICIJOS IR TIKROVĖ

Kai prasideda gegužės mėnuo, daugelio vyresniųjų mintys skrenda į netolimą praeitį, kai darželių gelės pradėdavo žydėti, kai kaimuose rinkdavosi giedoti Marijos giesmių, o miestų bažnyčiose vykdavo pamaldos su ilgomis litanijomis ir pamokslais. Tai vykdavo Lietuvoje ar net kai kuriose Vokietijos ir Lenkijos vietose. Ir tai buvo sava kiekvienam tos apylinkės žmogui. Tai buvo pavasaris su savo džiaugsmu, kurį daugelis išreikšdavo pagarba Marijai, kaip Dievo Motinai ir savo Globėjai.

Negalima pasakyti to apie visas katalikiskas tautas. Kiekviena jų turėjo ir turi savas Marijos garbinimo tradicijas, savo laiką ir išraiškos būdus. Tradicija net religinėje srityje, kai ji reiškia savos sielos apraiškas išoriniu būdu, tėra tik tautos, kartais tik tos aplinkos būdas suprantamiau būdu pasireikšti su savo pamaldumu, su savo džiaugsmu, kartu su savo religinėmis ir tautinėmis tradicijomis, kurios yra tautum suaugusios su tautos istorija ir jos tikrove.

Tradicijos savaime keičiasi, kai pasikeičia aplinka, nes jos šiuo atveju nereiškia tikėjimo, o tik tikėjimo ir įsitikinimų išorinį pareiškimą. Vienaip savo religinius ir tautinius jausmus išreiškia italas, vokietis ar lietuvis, kitaip išreiškia koks nors karšto ar labai šalto klimato žmogus. Ir tai ne tik žmonių tarpusavio santykiuose, bet ir santykiuose su Dievu, su Dievo Motina Marija, su šventaisiais.

Gegužio žiedai lietuviui yra papuošalas jaunystei, papuošalas ir liturgijoje, kai puošiami altoriai ar statulos. Tai vėl nėra nei perdėtai nevertinamas tikėjimo turinys, nei pagoniškas kokio šventojo garbinimas, o tik parodymas savo meilės grožiui, gėriui, atiduodant Dievui ar Motinai Marijai tokią pagarbą, kuri jiems priklauso ir tuo būdu, kuris tai tautai yra artimiausias. Lietuviams pavasario gelės išreiškė meilę Dievo Motinai, o giesmės ir maldos stiprino jų tikėjimą ir pasitikėjimą.

Pokalbyje apie maldų apraiškas tėvų ar senelių, kurie skirtingai praleisdavo didžiulias šventes, skirtingai švėgdavo pavasarį ir rudenį, skirtingai net tokias šeimų šventes, kaip vestuvės ir krikštynos. Esmė nepasikeitė, bet pasikeitė išraiškos būdas. Tradicijos laikomos, kad jose jau yra daug ir kitokio mišinio, kurio nebūdavo, kada gegužės mėnesio Marijos garbinimą pravedavo vyresnieji savaime krašte.

„Ką mes galime padaryti, kai darželyje nėra gelių? Argi mes galime kiekvieną dieną puošti pirktomis, juo blogiau dirbtinėmis gelėmis aliorų?“ Tokie buvo klausimai kelių jaunų mergaičių, kurios savomis tradicijomis domėjosi, bet nežinojo, kur tradicija prasideda ir kur ji baigiasi. Tačiau jų rūpestis yra ir paskatinimas geriau įsitiurėti ir tradicijos vertę laikiniu požiūriu ir į tikėjimo turinio išraišką dabartinėse sąlygose.

Tradicijų perdėjimas ir manymas, kad iš jų susideda pamaldumas, tautiškas ir klaidingas. Tradicijos tiek vertos, kiek jos kelia sielą, kiek paskatina pamaldumą ar kiek sudaro tautinį pasididžiavimą. Tradicijos šeimoje vi-

suomet dvelkia šilima ir nuširdumu, kai jos yra įprastos, neperdėtos, nesusedintos ir neatitrūkusios nuo tikrovės. Kapų puošimo diena — tai lyg pavasarinės Vėlinės, kuriose prisimenami mirusieji artimieji. Padėkos diena — tai lyg prisiminimas ne tik pasivaikštinimo, bet ir vargšui pagalbos teikimo, kuris taip buvo įprastas mūsų senolių ar tėvų gyvenimuose.

Marijos garbinimas gegužės mėnesį nėra tik gegužio žiedai, nėra tik litanijos ir specialios giesmės, bet nuosirdus prisiminimas Dievo Motinos globos, savos tautos ilgos istorijos ir istorijoje jai teikiamos pagarbos. Dabarties tikrovėje tą pagarbą reikia teikti tokiu būdu, koku galima savose sąlygose ir savoje aplinkoje. Svarbu, kad garbinimas Marijos, kaip tautos Globėjos neišnyktų iš žmonių sielų ir minčių, kad jis nebūtų tik šaltas tradicijų pakartojimas. Čia kaip ir šeimos šventėje širdį turi kaitinti iš praėjusių glūdumų atėjusi pagarbą dieviškai Motinai, kuri širdis kaitina specialiomis maldomis.

Italų kilmės amerikiečių pedagogė ir rašytoja Tina De Rosa kalba savo tautinei grupei apie skirtumus ir panašumus, kuriuos sudaro kilmė ir aplinkos itaka. „Tu, išsilaikęs ir išsimokslinęs Amerikos universitetuose, esi kitoks, negu tavo seneliai ar net čia gimę tėvai. Tu esi amerikietis, bet esi ir italas. Tu esi skirtingas nuo pirmos kartos italo ateivio, bet taip pat skiriesi nuo kitos kilmės amerikiečio. Tavyje liko dalis tradicijų, kurias atsiėmė tavo seneliai, bet tu esi jas pakeitęs savo aplinkoje. Tu gali pabėgti iš namų, bet tu negali pabėgti iš savęs. Ir geriau tarp tų skirtumų ir panašumų visuomet atsiminti, kad tu esi skirtingas ir panašus, tu esi italas ir amerikietis, geriau sakant, amerikietis-italas, kuriame žydi Italijos tradicijos bent dalinai amerikietiskais žiedais.“

Ji ragina neužmiršti, kaip italai gerbia savo tėvus, savo šventuosius ir savo senas, ilgaažias tradicijas, kurių bent dalį reikia pasilikti, kad galėtum jaustis pilnesniu, sąmoningesniu žmogumi.

Marijos garbinimas Lietuvoje, kaip šv. Antano Italijoje, yra dalinai tradicija. Lietuvis turi savą garbinimo būdą, bet dar labiau nuosirdų tautos įgyvenimą ir paslaptis, kurias Marija savo globa yra raiškiau atskleidusi ir lietuviams padariusi lyg savo vaikais. Juk ir šiuo metu, kai pavergtoje tėvynėje dėl tikėjimo persekiojami, daugumas tautiečių, net ir jaunimas, Mariją pagarbą pareiškia ne tiek gegužinėmis pamaldomis, kiek procesijomis į Šiluvą, į Žemaičių Kalvariją ir Vilniaus Aušros Vartus. Išsivijai tai primena „Kronikos“, kurios tuos įvykius aprašo. Tai priemonė ir artimieji, kurie nori pareikšti savo tautos Globėjai pagarbą, meilę, ištikimybę ir kartu pasipriešinimą okupanto kėsłams sunaikinti tikėjimą ir tautiškumą.

Šiuo atveju tradicinės šventės yra ne tik maldos, kad Aukščiausiasis gelbėtų tautą iš vergijos, bet ir rezistencija prieš tautinį ir religinį žalojimą. Išsivijai reikia tik prisidėti tuo pačiu pagarbos pareiškimu iš tyros širdies ir pasitikėjimo Marija, kad ji ir toliau globos mūsų tautą.

Pr. Gr.

NAUJOS MONETOS

Vatikanas išleido naują monetų seriją popiežiaus Jono Pauliaus II metinio pontifikato progai. Šią seriją sudaro 10, 20, 50, 100, 200 ir 500

lirų monetos. 500 lirų moneta yra sidabrinė, skulptoriaus Celestino Giampaoli paruošta. Vienoje jos pusėje yra popiežiaus atvaizdas, o antroje pusėje popiežiaus herbas.

PIRMASIS KONSTITUCINIS LIETUVOS PREZIDENTAS

Aleksandro Stulginskio mirties dešimtmetį minint

(Tęsinys)

Bet esant nepaprastai to meto padėčiai S. seimui teko atlikti ir kitų uždavinių — paruošti žemės reformos ir kitus būtinus valstybei įstatymus, organizuoti valstybės aparatą, išgauti kitų valstybių pripažinimą, ginti kraštą nuo išorės priešų, sudarinėti sutartis su kaimyninėmis valstybėmis ir vesti sunkų karą su Lenkija. Kartą S. seimas net buvo nutrauktas posėdžius, kai, iškilus valstybei gresiančiam pavojui, dalis seimo narių išvyko kovoti prieš lenkų invaziją. Steigiamojo seimo vietoj buvo sudarytas iš septynių narių Mažasis seimas Stulginskiui pirmininkaujant.

Panašios situacijos drumstė ramybę, kėlė nesantį, trukdė normaliam įstatymų paruošimo darbiui. Konstitucijos bei kitų įstatymų projektus ruošiant, kildavo tarp partijų nesutarimų ir karštų ginčų. Seimo pirmininkui tekdavo sumaniai derinti iškiliančius priešingumus, mažinti įtampą ar net taikyti atitinkamas priemones tvarkai palaikyti. Karštesni priešingų partijų susikirtimai neišvėsdavo pirmininkaujantį iš pusiausvyros. Aukščiausias Steigiamojo seimo pirmininko ir valstybės prezidento pareigas ėjęs, A. Stulginskis atliko rūpestingai, laikydamasis demokratinio principo, teisės ir teisingumo reikalavimų. Pirmininkaudamas margai 112 narių S. seimo sudėčiai, daugiausia jaunų nepatyrusių įstatymams kurti atstovų, nelengvas pareigas turėjo, bet jas atliko sąžiningai, kol buvo paruošta ir priimta konstitucija. Ją paskelbęs, Steigiamasis seimas laikė savo pareigą atliktą.

Prezidentūroje

Steigiamasis seimas, paskelbęs konstituciją bei kitus pagrindinius įstatymus, baigė darbą. Netrukus buvo renkamas jau paprastas seimas. Pirmasis seimas susirinko 1922 m. spalio mėn. Nė viena politinė grupė seime absoliučios daugumos neturėjo. Prezidento rinkimai įvyko tik mėnesiui praslinkus nuo seimo susirinkimo. Krikščioniškasis blokas, kaip didžiausia grupė seime, pasirūpino siūlyti kandidatą į prezidento postą iš savojo bloko žmonių. Buvo numatyti trys kandidatai — kun. M. Krupavičius, Aleksandras Stulginskis ir V. V. Černeckis. Nė vienas jų nesiekė prezidento posto. Visiems atsisakius kandidatuoti, po ilgesnių pasitarimų sustota prie A.

S. RAUCKINAS

Stulginskio. Nors A. Stulginskis atkakliai priešinosi ir net apleido posėdį, bet krikšč. partijų vadovybių spaudžiamas bei artimesniųjų draugų patariamasis, kad ir rūstaudamas, sutiko. Tarp krikščionių demokratų pasiūlytas kandidatų 1922 m. gruodžio 21 dienos seimo posėdyje Aleksandras Stulginskis, gavęs balsavime dalyvavusių narių absoliutinę daugumą, buvo išrinktas pirmuoju konstituciniu valstybės prezidentu.

A. Stulginskis į pirmąjį seimą, kaip ir anksčiau į Steigiamąjį seimą, buvo išrinktas Ūkininkų sąjungos kandidatų sąrašė. Savo amžiumi jaunas, 38 metų diplomuotas agronomas nebuvo naujokas, bet Vakarų Europos universitetuose mokslus ėjęs, pilnai subrendęs, visuomeninėje ir politinėje srityse ilgesnį laiką sėkmingai dirbęs atstovas. Nuo 1913 m. sumanus visuomenės veikėjas, reikšmingas spaudoje, pirmininkavęs krikšč. dem. centro komitetui, veiklus Valstybės tarybos narys, Steigiamojo seimo pirmininkas ir valstybės prezidento pareigas ėjęs, A. Stulginskis turėjo pakankamai patyrimo, autoriteto valstybiniuose reikaluose bei tarptautinių įvykių painiavoje. Neturint seime pastovios daugumos, prezidentui teko nugalėti nemažą sunkumą. Pozicijai ir opozicijai turint po lygiai balsų, buvo sunku net sudaryti vyriausybę. Pakviestas E. Galvanuskas sudaryti naują vyriausybę, seime negavo daugumos pritarimo. Vyko sunki diplomatinė kova su Lenkija dėl Vilniaus. Tik Klaipėdos krašto prijungimas prie Lietuvos sudarė pakilesnę nuotaiką. Partijoms tarp savęs nesutariant, prezidentas buvo priverstas paleisti seimą, neišgyvenusį

pusės metų.

Antrasis seimas buvo išrinktas 1923 m. gegužės mėn. A. Stulginskis buvo perrinktas valstybės prezidentu. Seimo daugumą sudarė Krikščionių demokratų, Ūkininkų sąjungos ir Darbo federacijos blokas. Sudaryta tarp krikščionių demokratų ir valstiečių liaudininkų koalicija pavedė vėl E. Galvanuskui pristatyti seimui naują vyriausybės sudėtį. Politinės varžybos sušvelnėjo, pastovi vyriausybė galėjo produktyviau dirbti ir seimo pritarimu drąsiau tvarkyti valstybės reikalus. Po vienerių metų koalicijai suirus prezidentas Stulginskis turėjo vargo su dažnu vyriausybės kaitaliojimusi. Tarp pozicijos ir opozicijos santykiai įsitampė, užvirė kietą kovą daugiausia pasaulėžiūriniais klausimais, vedant pasitarimus su Vatikanu, naujų vyskupijų įkūrimu ir pan. Taip įsisiūbavusio padėty antrasis seimas baigė savo kadenciją ir buvo išrinktas trečiasis seimas. 1926 m. birželio mėn. susirinkęs trečiasis seimas prezidentu išrinko dr. K. Grinių, kuris perimdamas iš A. Stulginskio pareigas tarp kitko pareiškė: „Tamtai prezidentaujant Lietuvos žemių rinkimas yra žymiai pažengęs pirmyn. Lietuvos garbė yra pakelta viso pasaulio akys. Praėjusių šešerių metų Lietuvos respublikos gyvenimo išdavamis daug kur galima didžiulius“.

Nemalonūs įvykiai ir skaudžios pasekos

A. Stulginskis pasiliko gyventi Kaune. Dideliu susirpinimu sutiko gruodžio mėn. įvykusį perversmą. Įsigalintis naujasis režimas, nebojantis nė konstitucijos, vertė Stulginskį viešai priešintis.

(Nukelta į 4 psl.)

Aleksandras Stulginskis su žmona Ona, judvieni grįžus iš Sibiro. 1957 m. nuotrauka

PRIEŠ KETURIASDEŠIMT METŲ

Pirmosios bolševikų okupacijos dienos Lietuvoje

Mokytojo atsiminimai

5 JONAS MIŠKINIS

Nors jis su savo daliniu buvo įvažiavęs į Lietuvos teritoriją apie 140 kilometrų. Prie Aukštadvario du politruakai sustabdė klausė, kiek dar jiems liko kelio važiuoti į Berlyną. Čia pat vienas rankose laikė žemėlapi. Pritrūkęs kantrybės, tariau: „Žiūrėte į žemėlapi ir kelio nežinote“. Jie tik pažvelgė į mane piktai, nieko nesakė, nusigrįžo į šalį.

Vargais negalais pasiekiau Alytų. Čia išgirdau per radiją ministerio pirmininko A. Merkio pranešimą, kad Lietuvos Respublikos Prezidentas Antanas Smetona išvyko atostogų ir tuo pačiu reikia daryti išvadą, kad jis pasitraukė iš prezidento posto. Kvietė visą lietuvių tautą būti šiuo kritišku momentu vieninga ir laikytis rimties.

Sekandį dieną, sekmadienį, tikintieji ėjom bažnyčion. Žmonių prisirinko pilna bažnyčia, visi atrodė nusiminę ir labai susirūpinę. Alytaus „niesto aikštėje rinkosi mingtinguoti būriai žydų ir šiaip nepažįstami tipai. Jie šaipėsi iš žmonių, kai šie ėjo iš bažnyčios.

Jaučiau, kad mano šeimai vėliau neteks pamatyti sostinės Vilniaus ir istoriškų Trakų. Todėl ryžausi žmoną su vaikais nuvežti Vilniun. Šiaip netaip pasiekėme Vilnių. Seimą palikęs kelioms dienoms pas brolį, pats grįžau į Trakus. Darbas buvo nekokas. Išties dienas per radiją staliniški bernai dergė buvusią Lietuvos vyriausybę, administracijos pareigūnus ir visuomenės veikėjus.

Po savaitės iš Trakų seimą vežiau Alytun. Atvažiavus į Alytų, gatvė kažkokie nepažįstami asmenys bandė mane sustabdyti. Aš nestojau, skubėjau į namus. Man tik įvažiavus į kiemą, atėjo du tipai ir pareikalavo, kad aš juos pavėžinėčiau. Sakiau, jog esu labai pavargęs, visą dieną vairavęs automobilį, dėl to negaliu. Vienas jų, gerokai buvo išsigeręs, ėmė mane koliauti vadinti fašistu ir reikalauti, kad vežčiau juos ten, kur jie nurodys. Prie jų prie durų kieme stovintio automobilio neva durų atidaryti, bet, užtenkęs duris, greit sprukau kambarin. Jie bandė įlpti į automobilį, bet durys buvo automatiškai užsidariusios. Tada jie pribėgo prie mano durų ir ėmė jas laužti. Ažulinės durys nesidavė. Laužė kojomis, pagaliais, akmenimis. Prie mano gatvės ir kieme rinkosi daugiausia panašių tipų ir nurodinėjo, kaip duris išlaužti.

Telefonu paskambinau milicijos vadui, kad sutvarkytų girtus triukšmadarius. Jis pažadėjo, bet nieko nedarė. Kreipiausi į naujai paskirtąjį apskrities viršininką Totorių. Šis, kad ir nenoriai išklaušė mano nusikundimo, atsiuntė tris milicinius, kurie išklaidė triukšmadarius ir vieną išvedė į milicijos būstinę.

Naktis buvo nerami ir ilga. Žinojau, kad visa

ŽMOGAUS SIELOS GELMĖS

Maskvoje kasmet kartojasi ta pati scena: ankstyvą Velykų rytą tikintieji susirinkę į katedrą vienas kitą sveikina džiaugsmingu „Kristus prisikėlė“, o prieš katedrą ateistai šaukia, kad Dievas yra miręs. Komunistinė ideologija nepripažįsta Dievo, neigia jo buvimą. Tačiau šūkis „Dievas mirė“ ištikrųjų nėra sovietinių ateistų išradimas. Jis ten importuotas iš Vakarų.

Tas šūkis buvo nukaltas prieš šimtą metų vokiečių filosofo Nietsches, o dabar kartojamas įsitikinusių ateistų, net ir kai kurių krikščionių. Tiesa, to šalininkų yra nedaug. Betgi tokio šūko kartojimas yra mūsų laikų ženklas, kurį liberalinė spauda jo šalininkus reklamuoja.

Toks „mirusio“ Dievo sąjūdis ypač reiškiasi protestantų tarpe, kur labai jauciamas teologinis nerimas. Tas šūkis, kad „Dievas mirė“, Vakaruose yra tik maža dalelė daug gilesnio klausimo, būtent Dievo buvimo įrodymų ieškojimo. Šių dienų ypač jaunas žmogus negali pažinti ar patirti Dievo buvimą gamtoje, istorijoje, ekonominėje ar politinėje srityje, eksperimentinėse laboratorijose ar visame tame, kas vadinama moderniška, pažangu. Dievo nepajėgiama surasti nei filosofijoje, nei patirtyje. Kur toks žmogus nukreipia savo žvilgsnį, randa apie Dievą tik tylą. Yra keista, kad kartais tokie Dievo praradėjai skelbiasi tik į Jėzų, tapusį kūnu. Bet negalima tikėti į Jėzų, Dievo Sūnų, jei atmetama tai, kas yra Sūnaus buvimą pagrindas, būtent Dievas Tėvas.

Vienas pagrindinių motyvų, dėl kurio netgi protingi žmonės abejoja Dievo buvimu arba jį neigia, yra mokslo pažanga. Skelbiama, kad juo labiau žmogus protas pasiekia naujų laimėjimų, juo mažiau juose yra vietos Dievui. Antra, niekaip neišsprendžiamas pasaulyje esančio blogio ir kančios klausimas. Trečia, šių dienų pažangiam žmogui atrodo, kad Dievas yra grėsmė jo laisvei, jo kaip atsakingo žmogaus kilnumui.

Šios kliūtys Dievą pažinti nėra naujos. Psalmistas psalmėje girdi nuolatinį jį pajaukiančiųjų klausimą: „Kur yra tavo Dievas?“ (Ps.41,11). Blogio ir kančios klausimas yra toks senas, kaip ir pasaulis. Švento Rašto Jobo knygoje, kur nagrinėjamas kančios klausimas, Dievas papeikia Jobo draugus, kurie mano radę išsamų atsakymą, kodėl žmogui reikia kentėti. Vienintelis Sventojo Rašto atsakymas yra

kryžius, kai Dievas savo Sūnaus Jėzaus Kristaus asmenyje pasiima ant savęs kančios, blogio ir mirties našta. O žmogaus troškimas būti vieninteliu savo likimo valdovu jau matomas Adomo ir Jėvos istorijoje arba graikų Prometėjaus legendoje.

Kyla klausimas, kodėl šis klausimas pasidarė toks aktualus mūsų laikais?

Pirmiausia dėl to, kad paskutiniaisiais laikais mokslas ir technika padarė didelių suolių pirmyn. Žmogus užkariavo erdvę.

Biologiniai tyrimai siekia surasti gyvybės paslaptį. Atrodo, kad žmogus sugebėjimams nėra ribų.

Tačiau reikia pastebėti, kad tikrieji mokslininkai pažįsta savo ribotumą. Tiek ankstesniųjų teorijų sugruiuvo naujų atradimų šviesoje. Teisingai vienas mokslininkas neseniai yra pasakęs: „Dabar mes sužinojome, kad nežinome nieko“.

Didieji mokslininkai yra labai atsargūs ir nuolankūs. Tik pseudomokslininkai giriasi, kad žmogus protui jau nėra jokių paslapčių. Dar reikia pridurti ir tai, kad daugumas rimtųjų mokslininkų pradeda bijoti savo atradimų pasekmių. Jie jaučia, kad žmogus nėra pakankamai subrendęs, kad galėtų valdyti savo pažinimą be rizikos save sunaikinti.

Nors žmogus ir padarė didelės pažangos savo atradimuose, tačiau visatoje dar lieka daug paslapčių, kurių joks mokslininkas nepajėgs atskleisti. Šiandien konfliktas tarp mokslo ir tikėjimo yra daug mažesnis, negu jis buvo anksčiau. O tai dėl to, kad mokslas šiandien labiau pažįsta savo ribotumą ir savo metoduose vis labiau remiasi patirtimi.

Tikroji problema yra kažkur giliau. Šių dienų kasdieninis gyvenimas taip apsupa žmogų, taip yra pilnas visokių naujų galimybių, kad Dievas yra paliktas šalia to judraus gyvenimo, šalia dar, šalia minčių. Žmogus, užvaldydamas pasaulį, praranda savo sielą. Jis praranda ketvirtąjį gyvenimo dimensiją, tą dvasinę, kuri duoda visoms kitoms dimensijoms prasmę. Dvasios gyvenimas reikalauja susikau-pimo ir tylos, o šių laikų žmogus tylos labiausiai bijo. Dvasios gyvenimas reikalauja susivaldymo ir maldos. O mūsų laikų orientacija kaip tik yra tokiems dalykams priešinga. Reikia tad rimtų pastangų, kad būtų galima atsispirti tai visai niveliuojančiai ir žmogui reikia kentėti. Vienintelis Sventojo Rašto atsakymas yra

J. V.

buvusi mieste administracija atleista ir beveik visi jau areštuoti. Rytątoja dieną švintant traukiniu išvykau į Trakus, automobilį palikau garaže. Man išvykus, atėjo du milicininkai ir teiravosi, kur aš esu. Sakė, jog jiems esąs reikalingas automobilis kažkur pavažiuoti. Mano žmona jiems paaiškino, kad aš automobilį išvažiavau į tarnybą.

Sugrįžęs į inspekciją, pradėjau tvarkyti piniginius reikalus, rengiausi perduoti sąskaitas, bylas ir visą kitą turtą. Slaptas bylas, organizacijų narių knygas ir kartotekas su visomis smulkmenomis savo rizika sunaikinau.

Švietimas komunistų rankose

Naujas komunistinis švietimo ministeris A. Venclova pareikalavo raštu, kad tučiuojau pristatytų visų mokytojų (tuo metu buvo mano žinioj 310) vardinį sąrašą ir nurodyčiau kiekvieną atskirai, kokioms jis organizacijoms bei partijoms priklausė. Šis aplinkraštis iš mano rankų pateko tiesiai į pečių. Mano pavadojuotai, inspektoriai ir tarnautojai apie tai nieko nežinojo.

Gavau laikraštį, kuriame buvo paskelbtas atleistiųjų švietimo ministerijos tarnautojų sąrašas. Rodos, ar ne antras buvau pažymėtas, kad atleidžiamas iš pareigų ir skiriamas į kažkokią Panoterių mokyklą vedėju. Nors tai manęs nė kiek nesterbino nei jaudino, tačiau po šio įvykio vienas patikimas asmuo įspėjo, kad pasisaugochiau, ypač naktį. Jis tvirtino, kad po tokių atleidinėjimų dažniausiai vykdomi areštai.

(Bus daugiau)

PAKELIUI I ANTRĄJĮ MILIJONĄ

DR. V. TAURAS

Šiandien jau nereikia daug aiškinti ir įrodinėti, kokią naudą neša Lietuvos Fondo neličiamas kapitalas, siekiantis virš pusantro milijono.

Sia proga tik pažvelgus į 1962 — 1979 m. laikotarpio pelną, siekiantį 886.467 dol., tai turėsime pripažinti L. F.-do realią naudą. Jei atimsime turėtą išlaidas 226.128 dol., tai lietuvių reikalams, plačia to žodžio prasme, galima buvo skirti 660.239 dol.

Tenka pažymėti, kad 1979 metais L. F.-dui buvo derlingesni, nes operacinės pajamos siekė 123.082 dol. Atėmus operacines išlaidas 28.176 dol., liko gryno pelno 94.906 dol. Paskirstyta — 93.768 dol. 15 ct. Tai imponuojantis sumos, kuriomis gali didžiulis L. F. darbuotojai ir nariai aukotojai.

Tačiau prisiminsime L. F.-do pirmąsias kūrimosi dienas, turėsime pripažinti, kad ir mūsųose buvo ir tokių, kurie abejojo L. F. realizavimu bei jo naudingumu. Juo labiau, kad tuo laiku okupuotos Lietuvos spauda neigiamai atsiliepė apie L. F.-do kūrimą ir jam pranašavo žlugimą.

Tačiau nereikėjo stebėtis, nes tuo laiku okupantų spauda taip pat dergė ir kritikavo Balfą, Vliką, Altą ir kitas Liet. organizacijas, kurios buvo priešingos okupantams, o buvo naudingos ir prasmingos išveiviams. Taigi, analogiškai galvojant, L. F.-das turėjo būti įkurtas, kad ateity netų lietuvių bei naudą.

Todėl L. F. pirmūnai — kūrėjai, vadovaujant dr. Antanui Razmai, nutarė L. F. idėją realizuoti, patys pirmieji aukodami didesnes sumas, ragindami ir kitus lietuvių prie to kūrimo prisidėti.

Kūrimosi stadijoje didelį vaidmenį šia suvaidino mūsų spaudos bendradarbiai, talpindami laikraščius straipsnius, populiarizuojančius L. F.-do idėją. Šia proga tenka padėkoti ir laikraščių redakcijoms už didelę pagalbą realizuojant L. Fondą.

Taigi, Lietuvių Fondas, anot dr. A. Razmos, tapo finansine jėga, kuri kasmet teikė vis didėjančią paramą mūsų liuanistinėm mokyklom, lietuvių institucijom ir įvairiems sambūriams, vykdančioms liet. kultūrinis užmojus.

Kaip anksčiau minėjome, kad L. F.-dui dar trūksta lėšų pasiekti dviejų milijonų ribą. Anksčiau buvo manyta, kad antrąjį milijoną sukraus jaunoji karta, kuri finansiniai atrodo jau yra stipresnė už senąją kartą, pasiekusią jau pensininkų amžių. Tačiau tikėnėje koi kas atrodo, kad įnašus didina vyresniosios kartos atstovai, pensininkai ir mirusieji L. F. nariai su savo stambiais palikimais. Tiesa, yra ir jaunosios kartos atstovų, kurie savo įnašais jau viršija ir L. F. kūrėjus, kaip pvz., dr. Mindaugas Vygančius ir L. F. jau yra įnešęs 12.000 dolerių. Atrodo, kad jaunesnioji karta dar turi kovoti su "morgi-čiais", nes perkanat nemažus namus, sulig amerikoniška patarle "pirk dabar — mokėk vėliau", tenka finansavimą L. F.-do atidėti, gal ir trečiam milijonui.

Kaip ten bebūtų, vienok artinantis L. F. metiniam suvažiavimui, reikėtų palinkėti ir jauniems ir seniems bendromis jėgomis pasistengti ir dar šiais metais užbaigti L. F. antrąjį milijoną.

Su apgailėstumu tenka konstatuoti faktai, kad neretai iš ne-

Chicagoje gerai prisimenamas buvęs kongresmanas Robertas Hanrahanas, padėjęs daug rytingų pastangų Washingtono politiniuose sluoksniuose Simo Kudirkos išlaisvinimo rūpesčiuose, Lietuvių respublikonų Iliinojaus Lygos bankete išskiriamas iš kitų svečių gėle, prisegama banketo rengėjos Reginos Andrijauskienės. Oficiali momenta stebi jo žmona ir "Southtown Economist" dienraščio atstovas Phil Kadneris, kuriam už dėmesį lietuvių reikalams buvo įteiktas atžymėjimas.

Nuotr. V. Noreikos

Aukštutinių atmosferos sluoksnių tyrimas

Pastaruoju metu mokslininkai intensyviai tiria, kaip zonuoti aukštutinius atmosferos sluoksnius. Jau atlikta gana daug tokių bandymų. Pasitvirtino aerolinio sluoksnio egzistavimas 16-25 km. aukštyje faktas. Šis sluoksnis buvo stebimas iš daugelio žemės rutulio vietų ir jau įrodyta, jog jis juosia visą žemę.

Pavyzdžiui, 1970 metais žemės orbitą perkirto Beneto kometos orbita. Tiriant viršutinius atmosferos sluoksnius, nustatyta, kad kosminės dulkės per parą pasiekia net 60 km aukštį. Išplėtos tokios eksperi-

mentus, bus galima kontroliuoti kosminių dulkių iškirtimą.

Be to, aptikta, kad viršutiniuose atmosferos sluoksniuose — 90-95 km. aukštyje — yra padidėjusi natrio garų koncentracija. Šio sluoksnio tyrimai gali suteikti nemažą informaciją apie viršutinius atmosferos sluoksnius. Patekus į atmosferą daugiau kosminių dulkių ir meteoritų, natrio garų koncentracija pastebimai kinta. Mokslininkams tyrėjams stebint šiuos pakitimus iš kelių žemės rutulio vietų, buvo išmatuotas vėjo greitis (horizontaliai) 80—100 aukštyje (50 m/s).

aukojančių tenka išgirsti nusiskundimų, kad L. F. taryba ir valdyba esančios srovinės ir kad skirstymo komisijos yra vienašališkos ir nėra objektyvios. Tai netiesa. Man pastaraisiais metais teko būti ir vėl išrinktam į L. F. tarybą ir dirbant teko įsitikinti, kad susirinkimus tikrai nejauciama jokia politinė įtaka, nes čia sprendžiamos tik L. F.-do problemos, turint prieš akis tik ličius L. F.-do tikslus. Dėl skirstymo komisijos, tenka pabrėžti, kad tai yra be galo sunkus darbas, nes esant daug prašymų, kartais yra nelengva padaryti neklaidingus sprendimus. Kad palengvintus

Skirstymo komisijai darbą, reikėtų, kad prašytojai gerai ir nuodugniai motyvuotų paramos reikalingumą ir būtinumą.

Mano nuomone, reikėtų labiau pasitikėti Lietuvos Fondo vadovybe, kuri su pasiūlymu dirba L. F. labui.

Šio suvažiavimo metu reikėtų rinkti L. F.-do vykdomuosius narius, kuriems rūpi L. F. reikalai, kurie dirba ar yra pasiryžę dirbti L. F. labui. Tik turėdami darbą L. F. tarybą ir valdybą, tikėkim, kad subursim daugiau L. F. narių ir tikriausiai šiais metais užbaigsim antrąjį milijoną.

Tiriami ir kitų metalų garai atmosferoje. Sakoma, kad galima tirti atmosferą, ypač viršutinius jos sluoksnius, ir iš dirbtinių žemės palydovų įmontavus juose lidarą su 0,25 m. skersmens veidrodžiu ir kelių magavalių galingumo lazeriu. Tada galima būtų tirti visą atmosferos plotį (kaip rodo skaičiavimai, siunčiant nano — sekundinės trukmės impulsus 1 Hz dažniu, girdi, lazerio matinimui pakaktų 500 W galingumo srovės šaltinio). Įrengus meteorologiniame palydove lidarą, iš jo būtų gaunama daugiau informacijos. Tada būtų galima nustatyti debesų aukštį ir kitas oro prognozes svarbias charakteristikas. Taip pat gauti tikslių žinių apie vėjo kryptį bei greitį.

Žodžiu, sparti mokslo ir technikos pažanga teikia vilčių iširti atmosferos paslaptis.

P & J AUTO SHOP

3403 West 63rd Street

TEL — 737-9737

TAISOM

Motorus
Automatines Transmisijas
Stabdžius — Altimatorius
Starterius

Kelčiame motorų ir transmisijų alyvą ir filtrus ir kitus sugedimus.

Sav. PETRAS PISNYS
ir JONAS GUDAITIS

Atdara 7 val. ryto iki 6 val. vak.
Sekmadieniais uždaryta

RADIO PROGRAMA

Seniausia Lietuvos Radio programa Naujoji Anglijoje iš Stoties WLYN, 1360 bangs, veikia sekmadieniais nuo 1:00 iki 1:30 val. po pietų — perduoda vėliausią, pasaulinį žinių santrauką ir komentarus, muziką, dainas ir Magdunos pasaką. Šią programą veda Steponas ir Valentina Minkai. Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists — gėlių bei dovanų krautuve, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telefonas 268-0489. Ten pat gaunamas dienraštis "Draugas" ir rasiite didelį pasirinkimą lietuviškų knygų.

ALEKSANDRAS STULGINSKIS
ATSIMINIMAI

Spaudai paruošė a. a. JONAS RAČKAUSKAS (1903-1979)

Aleksandro Stulginskio knygy serijos
redaktorius J. A. RAČKAUSKAS, Ph.D.

Išleido Pedagoginis Lituanistikos Institutas su Dr. Jono ir Dr. Aldonos Juozevičių parama. Spaudė M. Morkūno spaustuvė. Knygos kaina su persiuntimu \$12.85.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar pridėda 72 ct. valstijos mokesčio.

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629

• ROPESINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SAL-
DUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara Hokiadieniais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro.
Sėkmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vakaro.
D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistininkas

Tel. — 476-2206

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBES

Pardavimas ir Taisymas
2646 W. 69th Street — Tel. RE 7-1941

AUTOMOBILIŲ TAISYMAS

Padangos. Priekinių ratų reguliavimas ir balansavimas. Stabdžiai. Dujintuvai. Įmetamieji vamzdžiai ir kiti pataisymai. FIRESTONE TIRES. Wheel alignment and balancing. Brakes. Shock absorbers. Mufflers and pipes. Tune-ups. Lubrication. Change of oil and filters.

COUNTRY AUTO AND TIRE SERVICE

2423 West 59th Street — Tel. GR 6-7777

Veikia nuo 7:00 val. ryto iki 8:00 val. vakaro.
Sėkmadieniais uždaryta — Sav. MIKAS CESAS
Sėkmadieniais nuo 7:00 val. ryto iki 4 val. popiet.

PREZIDENTAS ALEKSANDRAS STULGINSKIS

(Atkelta iš 3 psl.)

dagiu būdu nutildyti buv. prezidentą jam pasiūlyti Lietuvos pasiuntinio postą Londone. A. Stulginskis atsisakė. Režimui vis kėičiau varžant viešąjį gyvenimą, A. Stulginskis išvyko iš Kauno į Kretingos apskr. įsigytą ūkį. 1940 m. bolševikams okupuojant Lietuvą A. Stulginskis apsisprendė neapleisti savojo krašto grėsmingos okupacijos pavojuje. 1941 m. gegužės mėn. Stulginskiai buvo išvežti į Sibirą. A. Stulginskis ir Krasnojarsko srities stovyklas, o žmona Ona Matulaitė-Stulginskienė pakelyje atskirta ir nugabenta į Komi sritį. Iškenčė 15 tremties metų, 1956 metais abu Stulginskiai grįžo į Lietuvą. Gyveno Kaune dukters dr. Aldonos Juozevičienės, gyvenančios Chicagoje, rūpestingai šelpiami bei aprūpinami. Ona Stulginskienė mirė 1962 m., Aleksandras Stulginskis 1969 m. Abu palaidoti bendrame kape A. Panemunės kapinėse.

Aleksandras Stulginskis buvo giliai tikintis ir veiklus katalikas. Pasiryžęs įsijungti į visuomeninę bei politinę veiklą suprato, kad be teikiančios palaimą Apvaizdos globos ir panašių tikslų siekiančiųjų bendradarbių, vien savų žmoniškųjų jėgų nepakanka. Tuo supratimu vaduodamasis įsijungė į lietuvių katalikų veiklą, įstojo į ateitininkų sąjungą, į krikščionių demokratų eiles. Buvo nuosirdus ateitininkas, studentų ateitininkų padalinio garbės narys, krikšč. dem. tarpe iškilo į centro komiteto pirmininkus. Kaip darbštus, sumanus ir pareigingas veikėjas įsigijo plačioje visuomenėje pasitikėjimą ir autoritetą. Ne karjeros siekdamas, bet pareigos vertinamas sutiko priimti atsakomybę vadovauti valstybei, kuriai pareigas atliko be priekaištų.

A. Stulginskis buvo santūrus. Nemėgo ilgų kalbų, tuščių pašnekesių, dažnesnių svečiavimų. Vietoj minimų „silpnųjų“ skyrė daug laiko kuo tinkamesniam pareigų atlikimui. Kaip jo artimesnieji draugai teigė, kad nė vieno įstatymo projekto prezidentas nepasirašydavo, jo pagrindiniai neišstudijavęs. Jei kildavo bent kokių abejonų, aiškindavosi, tarėsi su klausimo žinovais, o radęs netikslumų, grąžindavo seimui persvarstyti. Skrupulingai saugojo konstitucijos nepažeidžiamumą, įstatymų teisėtą interpretaciją ir jų vykdymą praktikoje. Naudojosi jam suteikta teise dalyvauti ministrų kabineto posėdžiuose ir net jiems pirmininkaudavo. Sekė žemės reformos vykdymas. Ne kartą sutaręs su žemės ūkio ministru kun. M. Krupavičiumi lankė naujo klynus, pasitikrindamas, kaip vyksta žemės ūkio darbai naujakurių sodybose.

Valstybei reprezentuoti Stulginskis buvo pakankamai pasirašęs. Be studijų metu išmokyti kelių kalbų, nuostabiai trumpu laiku gerai išmoko prancūzų ir anglų kalbas. Valsybės tarybos ir Steigiamojo seimo metu laikotarpį susipažino su tarptautinių klausimų painiavomis. Laikėsi nuostatyto etiketo priimdamas kitų valstybių atstovus. Anot M. Krupavičiaus, Stulginskiui dailiai tiko ir frakas ir cilindris. Buvo Vakarų Europos kultūros žmogus. Lietuvos valstybė jis sąmoningai varė į modernią demokratinių valstybių seimą. Poetas M. Vaitkus Stulginski aptarė darbštus, atsargus, saikingus, praktiškas ir išmintingas valstybės galvos pareigūnas, visai tinkamas ir savo vietoje tikrai vertas tos garbės ir atsakomybės vyras.

JEI JOS NORITE SIŪSTI SIUNTINIŲ DOVANAS I LIETUVĄ IR ĮVAIRIUS
USSR KRAŠTUS, naudokitės patarnavimu plačiai žinomos firmos

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

(LICENSED BY VNESHPOSYLTORG)

VYRIAUSIA ĮSTAIGA: 1776 BROADWAY, NEW YORK, N. Y. 10019

TEL. — 581-6590; 581-7729

Siuntiniai, siunčiami per mūsų firmą, paakyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigoje, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos aktyrių yra krautuvas, jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynę ir kitų daiktų.

Atidaryta kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Sėkmadieniais ir sėkmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MOSŲ SKYRIAI:

Allentown, Pa. — 136 Tilghman Street	435-1684
Baltimore 31, Md. — 1828 Fleet Street	342-4240
Brooklyn, N. Y. 11218 — 485 McDonald Avenue	633-0000
Buffalo 12, N. Y. — 701 Fillmore Avenue	885-0700
Chester, Pa. 19013 — 2819 W. 3 St.	Tel.: 215-497-2382
Chicago 22, Ill. — 1241 No. Ashland Avenue	498-2818
Chicago, Ill. 60629 — 2606 West 90 Street	925-2787
Chicago, Ill. 60609 — 1835 West 47 Street	376-6755
Cleveland, Ohio 44134 — 5689 State Road	(216) 845-0078
Detroit 12, Mich. — 11601 Jos Campau Avenue	368-6780
Hanstramck, Mich. — 11339 Jos Campau Avenue	368-6740
Los Angeles 4, Calif. — 139 So. Vermont Avenue	385-6830
New York 3, N. Y. — 78 Second Avenue	674-1840
New York 3, N. Y. — 324 E. 9 St.	675-7430
Miami Beach, Fla. 33139 — 1201 17 St.	365-673-6220
Philadelphia, Pa. 19123 — 1013 N. Marshall St.	215-WA-5-0878
Phoenix, Ariz. 85027 — 22047 Black Canyon Hwy.	982-942-9770
Rahway, N. J. — 47 East Milton Avenue	381-8800
Silver Springs, Md. — 1002 Kennedec Ave.	301-889-4404
South River, N. J. — 41 Whitehead Avenue	287-6320
Syracuse, N. Y. 13204 — 515 Marcellus Street	475-9746

NAUJI SKYRIAI:

BRIDGEVIEW, N. Y. — McKENNA ED. 315-985-8880

SPYGLIAI IR ROYGLIAI

Redaguoja dr. S. Ališius

SOVIETAI IŠRADEJAI

Kas gali teigti, kad rusai jau taip per amžius nieko neišrado. Tikrai būtų melagystė, nes rusai, o ypač dabar, išrado viską. Tiesa, kapitalistai yra vagys ir šviežikai, jie arba pavagia, ką rusai išrado, arba šmeižia, kad rusai nieko nesugeba. Mes galime pasakyti, kad rusai išrado teleskopą:

Ant kelnų lopo vėl dar lopus, Pro lopus šviežias dangus, Pro kiaušius kelnų teleskopus Matyt tarybinis žmogus.

Suprantama, jog būtų labai negražu teigti, kad rusai išrado viską, nepasinaudojant literatūra. Ne, viskas turi remtis mokslo duomenimis, istorija ir iš viso mokslo šaltiniais, nesenstančiais, tiesiog lenininiais, šimtmečiais. Juk šiaip ar taip, gegužės pirmąją praleidus, negalima užmiršti, kad dabar jau 110 m. nuo Lenino gimimo, ir visi turi remtis jo galva. Jeigu valgai, tai turi šaukti, kad valgytas tas ne eilinis, šimtmetis lenininis, o jeigu nueini į tualetą, taip pat turi teigti, kad tas darbas ne eilinis, šimtmetis, lenininis. Todėl mes ir remiamės lenininio mokslo, kalbėdami apie išradimus.

Sovietinis vadovėlis „Gimtasis žodis“ rašo, kad radiją išrado ne koks ten makaroniškas Markoni, o rusas Popovas. Gaila, kad vado vėlis nerašo, kas išrado Popovą.

Tas pats vadovėlis rašo, kad lektūrą išrado ne kokie ten netikie broliai Wrightai, bet išrado rusas Zukovskis, kuris gimė 1847 m., o mirė 1921 m. Bet kas išrado Zukovskį, vadovėlyje nepasakyta, matyt, jau koks socialistinis istorikas, iš kuklumo nuslėpęs savo vardą.

Dar yra pasaulyje galvojančių, kad elektros lemputę išrado kažkoks Edisonas. Tie visi nieko nesupranta, nes rusiškuose vadovėliuose aiškiai pasakyta, kad elektros

ros lemputę išrado Lodyginas. Istorijos vadovėliai, skirti gimnazijos IV klasei, aiškiai rašo, kad garo mašiną išrado Ivanas Polubonovas 1766 m., o ne koks ten supuvusių Vakarų mokslininkas.

Žodžiu, vakarų pasaulis gali pasislėpti gegužės 1 d. proga, kad neparaudonuotų iš gėdos, kadangi nieko neišrado, o tik gijasi. Amerikečiai sako išlipo mėnulyje, bet išlipo tai išlipo, gyvi žmonės, o Sovietai mėnulinį išmetė gabalą geležies, kuris visam pasauliui liudija apie sovietinį sunkumų kilnojimo pajėgumą. Kažkokia Luna ten trenkė į mėnulio paviršių, kad iš jos, donelaičiai kalbant, viskas į nieką pavirto. Bet ji ten amžius gyvena, o kas iš amerikonių, nuskrido ir grįžo, maišus akmenų prisirinkę.

Sovietai išrado Sibiro koncentracijos stovyklas, o Hitleris tik vargšas nuo jų nukopijavo. Sovietai išrado Brežnevą literatūrai. Staiga Brežnevas tapo beletristu. Ir svarbiausia, kad Brežnevas gavo literatūrinę premiją už knygą „Plešiniai“, kuriuos jis išradęs, o mes vis manėme, kad kukurūzus ir plešinius išrado Chruščiovas, anais metais garbingai trankeš batu į Jungtinių Tautų stalą.

Ak, ką čia ir kalbėti. Sovietai viską išrado, kur čia tiek ir suminėsi? Išrado pravaikštas, veltėdžius, grobščius, privatizinius, namudininkus, blatą ir svarbiausia — labai pagerino padlaižūną. Pagerbdamas didįjį literatą Brežnevą, Mieželaitis štai kaip atsiklaupė prie rašytojo Brežnevo bato: „Jūs žiedies šilima, kilnus Jūsų knygos humanizmas, Jūsų meilė žmogui, Jūsų žmoniškumas sustiprino mane, suteikė naujų jėgų“. O tokių patobulintų batų bučiuotojų profesiją labai patobulino gegužės pirmosios šventėjai. Batų bučiuotojų eilė bučiavo Stalino batus, paskui ji praeikau-

sio Chruščiovo, o paskui ji pasmerkusi Brežnevą.

Sovietų Rusiją kaip tik dera prisiminti gegužės pirmosios proga, tik gaila, kad bizūnas, kurio didžioji komunistų partija plaka liaudį, išrastas ne rusų.

T.U.

SVEIKATOS KERTELE

— Gerbiamas daktare, mano vyras miegodamas nuolat kalba. Ką man daryti!

— Miela ponija, leiskite jam dienos metu nors kiek pakalbėti.

Restorano kelneris guli ant operacinio stalo. Pro šali praeina chirurgas, kurį jis dažnai aptarnaudavo. Kelneris malda: — Daktare, padėkite man.

— Palaikite, tai ne mano stalas. Tuoj ateis mano kolega.

Apžiūrėjęs pacientę, gydytojas sako:

— Malonioji ponija, jūs man labai nepatinkate.

Pacientė išsėdusi:

— Tamsta taip pat ne pats gražiausias!

Vienas gydytojas guodžiasi kitam:

— Mes, gydytojai, šiame pasaulyje turime labai daug priešių!

— Taip, bet aname pasaulyje žymiai daugiau.

— Kad jūs pasveiktumėte, — sako gydytojas, — reikia daugiau judėti. Jūs privalote kasdien mažiausiai valandą pasivaikščioti. Kokia jūsų profesija?

— Laiškininkas, tamsta daktare!

"MOTERIS" APIE MOTERIS

„Mes dažydavomės, kad būtu mėm panašios į Vivian Leigh, Daorothy Lamour, Katherine Hepburn ir Loretta Young. Mes mėgdžiavom elegantišką, tvarkingą, siauras sukneles dėvintį Windsoro kumigaiškienę“.

„Praeitų dviejų dešimtmečių laikotarpyje moterys išbandė viską: tiesių linijų futuristinius Courrages rūbus, plastikinius ilgus batus, Paco Rabane plastikos diskų ir grandinių sukneles, mini sijonėlius, trumpas kelnaites, geometrinės šukuosenas, baltus lūpų pieštukus, juodus nagus, žalius plaukus ir šimtus kitų neįprastų dalykų“.

„Be abejo, dabartinė nesaugi ekonominė padėtis turėjo įtakos šių dienų madai. Šūkis: kas sena, yra vėl nauja turį ir kitą as-

JAV vyriausybės kunigaikščių kova su smaku, tik vargu ar taip gerai baigsis, kaip lietuviškoje pasakose.

Nervų karas Chicagoje

Šiais lietuviškų peštynių laikais, nuo kurių jau nervai įsi-tempė, kaip Kubiliūnų kaimo kerdžius Anupro „skripkos striūnos“, prisiminiau pasakojimą apie televizijos žiūrovą, kuris įrodinėjo, kad vienintelis vertas daiktas žiūrėti — esančios reklamos. Jo motyvas — Amerika yra kapitalistinis kraštas, ir jo geresnis dailykas, juo brangiau už jį moka. Biznieriiai, firmos, politikieriai moka milijonus už keletą minučių. Tos reklamos, anot jo, dar nesantys tobulos. Didžiausias jų trūkumas esąs, kad pradėjus neužbaigia. Tobulumo viršinę pasiekiančios, kada žiūrovas per kiek tik galima trumpesnę laiką sužinos viską, ką jis norėjo žinoti, be jokių spėliojimų apie produktą ar patarnavimą. Jis iliustracijai pateikia tokį pavyzdį:

Vienos pradinės mokyklos vienos klases mokytojas išdalino vieni pusei klases vaikų naujai pasirodžiusios Crest dantų pastos tubėles ir įsakė jai valyti dantis rytą ir vakarą. Po keturių mėnesių vaikai buvo patikrinti ir rasta: švarūs, balti, kaip perlai dantukai, be jokių skylėlių! Tai ir viskas. Kodėl? Argi galima žiūrovų nervus tasyti nepasakant, kas gi atsitiko su kitos pusės klases vaikų dantimis? Ar jie visi išbyrėjo? Ar atsirado tiek skylių, kad miestelio dantistai naujas rezidencijas pasistatė, juos belopydami ir betraudami? Kas galėtų atsptėti?

Grįžtant prie lietuviško Chicago gyvenimo, puikiai žinome išspaudos, kad grupė lietuvių jaunųjų buvo nuvažiavę į Vilniaus Kapsuko universitetą ir po kelių mėnesių grįžo atgal pas tėvus. Spauda rašė, kad jie ten jokios lietuvių kalbos neišmokė, kad vietos propagandistai priverė juos išlaikyti marksizmo — leninizmo kursą ir, kaip tuos balandžius, su uždaviniais palei-

pektą, kuris nieko bendro neturi su ekonomine padėtimi“.

„Visa generacija jaunų moterų užaugo, dėvėdamos kelnas, sušliurusias palaidines ir niekad žmoniškai plaukų nesusišukavusias. Joms dabar įdomu dėvėti pirštines, skrybėlaites, aukštus kulneliais batus ir sukneles. Joms šių dienų mados naujos ir intriguojančios“.

„Moteris“, 1980 m. nr. I

ALIARMO TELEGRAMA AJATOLAI

Va, pasirink sau lemtį, Kilbarzdį Ajatolai, Dviejų tau priešų ne Mohamedas nehenugalės! Ar gerk su Carteriu jo saldžią Coca-Colą — Tada nuo cukraus tau tik proto dantys išbyrės.

Arba pakviesk valyti naftos plantuvą su kūju. Kad kurdai tavo persus keptų ant skardos... Tuomet lėks dulkėm tavo mulos ir buržuai! Su plauku jau paskutiniu šventos, bet nupeštos barzdos!

Stasys Liepas

KURIS KOPŪSTGALVIS

Viceprezidentas Mondale rinkiminėje kampanijoje susilaukė ir priekaištų. Vienas klausytojų, norėdamas viceprezidentą pajaukti, numetė jam kopūsto galvą. Viceprezidentas nesumišo ir pastebėjo:

— O, tikrai didelė tragedija, žiūrėkite — mano oponentas prarado galvą.

KOMPLIMENTAS SPAUSTUVININKAMS

„Knygos istorijoj“ 417 psl. cituojamas laiškas, rašytas 1586 m. Jame rašoma: „Gyvena pas mus profesionalai spaustuvininkai, jie daugiausia yra eretikai, girtuokliai, blogo elgesio ir mūsų brolių, kurie su jais dirba, o bent vienas visada turi būti su jais — veda iš kelio. Savo beviltišku elgesiu drumsčia kolegijos rimti bei ramybę ir, blogai gyvendami, įžeidžia vyresniusius. Be to, dažnai mus darbe apgaudinėja. Septynis mėnesius šioje kolegijoje maitinome, tarp kitų, vieną rai-džių liejką, nors jis buvo pažadėjęs visą darbą atlikti per penkias savaites. Tasai šaunus vyras, kuris nuolatos pasigerdavo ir turėjo kitų blogų įpročių, pagaliau po tokio ilgo laiko raides nulejo, tačiau taip, kad jokių būdu jų negalima buvo naudoti. Taip turėjo dėl jo nuostolių, dabar vėl turime tas raides iš naujo perlieti. Panašių dalykų pasitakydavo ir anksčiau“.

Tarybinio gyvenimo nuotrupos, paskelbtos „Šluotoje“

— Mūsų ūkį iš atsilikimo išvedė kiaušės.

(Iš pasisakymo)

— Iškabinti kampelyje melnėjas, kurios praleidžia karvių rujas.

(Iš įsakymo)

— Žmogui gavus elektros srovės, reikia išjungti elektros srovę.

(Iš instrukcijos)

— Septynis darbuotojus su virškinimo organais pasisuntėme į Druskininkus.

(Iš ataskaitos)

— Pardudamas gyvenamas namas, kuriame yra šulinys, vandentiekis ir sodas.

(Skelbimas)

— Gerų rezultatų pasiekė motininių kiaušinių prižiūrėtoja ir kiti komplekso darbuotojai, ku-

BALYS PAVABALYS

Be savęs ir be tavęs

Jei nebūčiau lietuvis, Būtų žemėj gyventi man miela.

Nesivargintų mano liežuvis, Nesisielotų siela

Dėl tavęs, kataliko, Nei dėl Alto, nei Vilko. Būt palaimintas būvis, Jei ir tu, kaip ir aš, Nebūtum lietuvis.

— Seimyninė laimė tuo patvaresnė, kuo stipriau sugebame suklijuoti tos laimės šukem.

— Plaktukas ir vinis taip pat bendradarbiauja.

— Mes, riebus žmonės, irgi verti gero žodžio: vasarą duodame daugiau paunknio, žiemą — daugiau šilumos, — guodėsi storulis.

— Praktiškas Hamletas: kaip būti? Kaip nebūti — pasirūpins kiti.

— Jeigu kažkam užkliūn, vadinas, esi reikalingas.

— Dėl skonio nesiginčijama. Bet tik su protingais!

— Blogiausia, kad ir nervais grojama su įkvėpimu.

— Kai viskas galima, nieko ir daryti nesinori.

KAS ATSPARESNIS

Freronui, sakė tas, kurs matė, Įkrito grioje gyvatė. Jisai ramus ir sveikas liko, Gyvatę tuoj mirtis ištiko.

Volterras

LIOTAS

Būta liūto. Būta — kaip nebūta! Bet... žavi katytė jį pačiupo ir padarė iš grėsmingo liūto tokį lipnų murkiantį kačiuką...

rie per parą vidutiniškai priauga po 590 gramų.

(Iš ataskaitos)

— Ledu gali eiti žmogus, jei jis neplonesnis kaip 5 centimetrai.

(Iš mokinių rašomųjų)

Pavargęs Lietuvos valsties: — Pildamas į stiklinę, neužmiršk, kad aš dar tobesu brigadininkas.

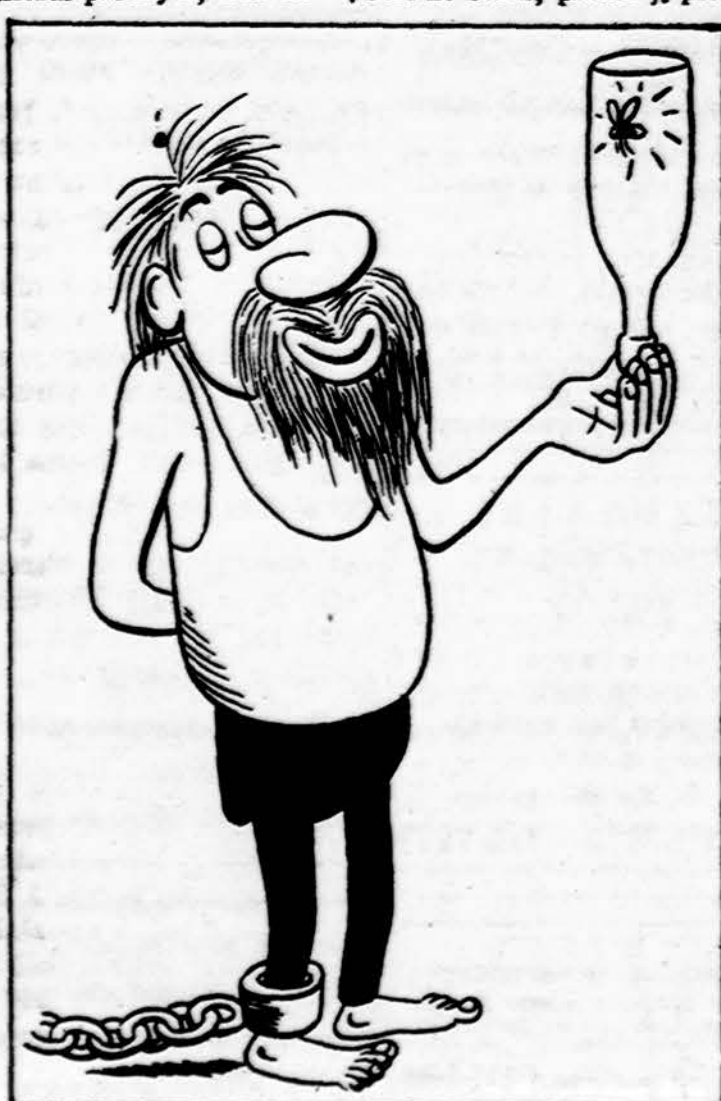
bių ir griežtų priemonių „normalumams“ pašalinti: pasiųsti Chicago meri Byrne raštą, užgirtant Chicago ugniagesių ir jų vado pažabojimą, o antra prastūra ir išplovė mano draugo Stepono šešias leghornines vištas. Ir tai ne tam velnio išperai, kad jis jas norėtų suėsti, bet va, nepatiko jam jos ir tiek.

Edwarda, bet turintį didelį norą ateityje pasidaryti miesto meru Richarda!

Tad ir vėl įtemptais nervais lauksime, kolį saliamonišką atsakymą šis susivienijimas gaus iš gudragalvės Chicago merės?

Ir kas gali ginčyti, kad senovės lietuviai nemokėdavo taisyti pačiais spąstais sugauti ir lape ir šelka.

J. K.

Rusai, elektros lemputę išradė

LIETUVIAI FLORIDOJE

Tallahassee, Fla.

LIETUVOS VĖLIAVA FLORIDOJE

Floridos lietuvių istorijoje balandžio 22 yra įamžinta. Tą dieną Floridos valstybės gubernatorius Bob Graham su valstybės sekretoriumi George Firestone priėmė Lietuvos vėliavą ir pastatė kapitolio rotundoje. Dalyvavo taipgi Sunny Hills ir St. Peterburgo reprezentantai: Ron Johnson, George F. Hieber ir Mitchell.

Vėliavą įteikė Lietuvos Vyčių 147 kuopos pirmininkas Antanas Mažeika (senjoras) ir kalbą pasakė mecenatė Viktorija Jacobson. Savo kalboje ji pabrėžė, kad apie 25,000 lietuvių gyvena Floridoje išsibarstę po įvairias vietas ir dėkingumo bei lojalumo ženklą įteikiama ši vėliava su pažadu būti ištikimais savo tautos nariams ir šio krašto lojaliais piliečiais. Mūsų vėliava, sakė ji, simbolizuoja laisvės ir žmogaus teisių principus, kuriais yra pagrįsta ir Jungtinės Amerikos Valstybės. Vėliava primins mums pareigą ginti ir remti tuos principus kovoje už laisvę ir žmogaus teises, kur tik jos yra naikinamos ar varžomos. Mūsų protėvių kraštas Lietuva šiandien okupuota ir žmogaus teisių paneigta, laisvė užgniaužta. Lietuvos vėliava primins visiems, kad jos teisė į nepriklausomą gyvenimą yra šventa ir neužmirštama.

Toliau tęsė Viktorija Jacobson, kad Lietuvos Vyčiai šį įvykį minėdami kaip 1920 metais balandžio 14 — 15 dienomis lietuvių tautai pirmą kartą atgimusio valstybės turėjo laisvę ir demokratiškus rinkimus ir pirmąjį Steigiamąjį seimą. Tas seimas išleido pirmąją krašto konstituciją ir davė valstybei pagrindus nepriklausomai valdytis. Šios vėliavos iškėlimu norime atžymėti šešiasdešimtąsias Steigiamosios seimo metus.

Gubernatorius atsakė, kad jis nuoširdžiai priima Lietuvos vėliavą Floridos valstybės vardu ir ją laikys pagarbiai visiems laikams, ji stovės atstovų rūmuose prie posėdžių salės kitų vėliavų grupėje. Ji yra pirmutinė kitautė vėliava. Amerikiečiai gerai supranta lietuvių tautos kančias ir nelaimes. Floridos valstija reiškia savo užuojautą ir linkėjimus kovojančiai tautai už žmogaus teises. Jungtinės Amerikos Valstybės, kartu ir Floridos valstybė kovoja už laisvę ir žmonių teises ir joms tenka šiuo laiku sunki pareiga gelbėti pabėgėlius ir juos priglauti. Floridos valstija ir visomis dienomis ištikiškai tą uždavinį atlieka. Lietuviai įrodė savo gerą valią ir norą dėti į valstybės gerovės siekius ir krašto pažangą. Džiaugiasi visų tautų ir rasių bendradarbiavimu ir kviečia į vieną darbą iškelti Floridos valstiją patoj aukštumoj Amerikos valstijų šeimoje.

Valstybės sekretorius trumpai priminė, kad vėliava šiandien stovės rotundoje ir vakare bus nunešta į vėliavų vietą. Be to, Lietuvos vėliava bus kasmet Vasario 16 proga atnešta čia į rotundą šventei atžymėti. Pasibaigus kalboms, lietuviai spontaniškai užgiedojo Amerikos ir Lietuvos himnus. Tada keli šimtai turistų pripildė koridorius, laiptus ir balkonų klausyti giedojimo. Sunny Hills buvo atvežė solistes Zubavičienę ir Ciu-pukienę. Apie 15 moterų buvo tautiniais rūbais. Iš viso lietuvių buvo apie 40.

Gaila, kad buvo maža laiko suorganizuoti didesnį būrį. Valstybės sekretoriatas pranešė šiai šventei laiką tik balandžio 15 d. Telefonais ir žodžiu nebuvo galima platesnės programos sudaryti. Viktorija Jacobson pusantrų metų rūpinosi išgauti šį leidimą. Bronzinė lentelė ant vėliavos stendo turi 1979 metų birželio datą. Buvo tikėtasi pernai minėti Baisųjį birželį šia ceremonija.

Dėkingi esame V. Jacobson ir už šią šventę. Tallahassee yra tolokai nue visų lietuviškų gyvenviečių. Artimiausi yra Sunny Hills lietuviai, ir tai už 100 mylių. Jų kuone visi Bendruomenės nariai dalyvavo. Džiugu, kad daugumas organizacijų atsiuntė atstovus. Visi atsiminsime šią iškilmingą dieną. Vargiai kada nors susilauksim panašios dienos. St. Peterburgo televizijos 13 kanalas trumpai tą pat dieną pranešė žinių programoje.

Prel. Jonas Balkūnas

Klemas Jurgėla, St. Petersburgo Lietuvių klubo pirmininkas.

Nuotr. V. Kučo

Palm Beach, Fla.

GERAI PAVYKUS GEGUŽINĖ

LB Palm Beach apylinkės valdybos surengta balandžio 20 d. gegužinė labai gerai pavyko. Daug svečių dalyvavo iš Pompano, Lake Worth, Lantano Jupiter, Miami ir jų draugai atstogautojai. Valdybos pirm. J. Manomaitienė juos visus pasveikino, nuoširdžiai padėkojo už atsilankymą ir pakvietė pietums. Šilti pietūs buvo iš dviejų patiekalų: iš viščiukų ir liet. balandėlių. Tuoj po pietų (iki kavutės) buvo praves-tas dovanų traukimas. Ji gražiai pravedė A. Pilipavičius ir A. Ščiuką su talkininkėmis M. Gincienę ir J. Zilinskiene. Barą gražiai ir sėkmingai tvarkė L. Staškūnas. Iš baro gautas pelnas apmokėjo visas gegužinės išlaidas, įskaitant maistą ir gėrimus. Kavutė buvo patiekta su skaniais pyragais. Pirm. Manomaitienė nuoširdžiai padėkojo J. Jokubaitienei už parūpinimą iš vietos burmistro leidimą nemokamai naudotis gegužinės vieta, J. Jakubauskui už pavyzdinę tvarkos palaikymą, dr. K. Giniotienę ir jos talkininkę A. Biliūnienę, J. Šalkauskienei, J. Staškūnaitei, V. Aušrotienę, E. Mikienei už maisto parūšimą ir visus kitus darbus, visiems fantų aukotojams, A. Jakubauskienei, A. Jonynienei, A. Pilipavičienę ir R. Zotovienei už iškėptus ir paaukotus pyragaičius, A. Pažerienei už iškeptą ir paaukotą gražų tortą, kurį iš varžytinių laimėjo p. Steponavičienė, viešnia iš Pompano.

Ši gegužinė davė 500 pelno. Prieš gegužinę buvo skelbta, kad pelnas bus skiriamas paremti spaudą, švietimo ir kultūros reikalus. Kad neapvylyt šios gegužinės dalyvių, kurie ir sutelkė šį pelną, sekančią dieną A. L. Staškūnų motelyje įvyko valdybos posėdis, kuriame ir nutarė paskirti po trisdešimt dolerių šiai mūsų spaudai: Draugui, Dirvai, Darbininkui, Pasaulio Lietuviai, Tėviškės Žiburiams, Bridges ir Eglutėi, 100 dol. Lietuvos Fondui, po 75 dol. LB švietimo ir kultūros taryboms. Tačiau šį nutarimą įvykdyti tik sulaukus š. m. rugsėjo, tai yra Lietuvos bendruomenės mėnesį. Šiuo metu daromas šis nutarimas dar ir dėlto, kad pirm. Manomaitienė jau išvyksta visai vasarai, iki spalio mėn., galutinam atsisveikinimui su Bostonu. Tuo metu apylinkės pirmininko pareigas eis P. Mikšys. Osėdyje dalyvavo ir sekcijų pirm.: Lietuvių fondo V. Aušrotienė, ir Lietuvos Kapų J. Jakubauskas. Abu padarė veiklos pranešimus. Jakubauskas pareiškė, kad

iš kapų administracijos yra gavęs kvietimą dalyvauti Floridos vėliavų šventėje, kuri įvyks gegužės 25 d., 2 val. p. p. Royal Palm Memorial Gardens, 5601 Greenwood Ave., W. Palm Beach. Prašo dalyvauti su Lietuvos vėliava ir pagarbos vainiku. Valdyba nutarė prašyti visus šios apylinkės lietuvius dalyvauti šioje šventėje. A. Staškūnienė paukojo šiai apylinkės Lietuvos vėliavą, o A. Ščiuka pasižadėjo sumokėti už vainiką. Pirm. Manomaitienė valdybos vardu jiems abiems už šias aukas pareiškė nuoširdžią padėką.

Valdyba nutarė surengti šios apylinkės penkių metų minėjimą, kuris įvyks š. m. lapkričio 27 d., Padėkos dienoje, Lake Park rotušės salėje.

Pirm. Manomaitienė pranešė, kad balandžio 16 d. savo bute buvo sukvietusi organizacijų pirmininkų posėdį, kuriame dalyvavo Balfo skyriaus pirm. V. Biliūnas, Palm Beach Liet. klubo pirm. V. Mickus, Lietuvos dukterų skyriaus pirm. A. Pilipavičienė ir LB Aukšnio Kranto apylinkės pirm. P. Urbutis. Buvo visų gražiai susitarta dėl ateityje daromų parengimų. Lake Worth lietuvių klubo pirm. V. Dovydaitis, negalėjęs posėdyje dalyvauti, pranešė pritarimą dėl parengimų pasiskirstymo. Tą patį padarė ir šaulių "Aušros" kuopos vicepirm. dr. K. Pautienis. Pirmas parengimas būsiąs Motinos dienos minėjimas, rengiamas Lietuvos Dukterų skyriaus. Šio skyriaus pirm. A. Pilipavičienė prašo visus lietuvius dalyvauti Motinos dienoje, kuri prasidės gegužės 11 d. 2 v. p. p. Sv. Povilo katalikų bažnyčioje. Sv. Mišios bus atnaušiamos kun. A. Senkaus už mirusius ir gyvas motinas. Po pamaldų minėjimas bus tęsiamas Juno Beach metodistų parapijos salėje. Po minėjimo ten pat bus patiekiami pačių dukterų pagaminti lietuviški pietūs.

P. Mikšys

Mūsų kolonijose

Worcester, Mass.

ŠAULIAI KVIEČIA Į KONCERTĄ

Dr. Vinco Kudirkos šaulių kp. gegužės 31 d., šeštadienį, 7 val. vakaro Maironio Parko didžiojoje salėje rengia pavasarinį koncertą su vakariene. Koncertą atliks dainininkai „Jinai ir trys Gintarai“ iš New Yorko. Ši grupė susiorganizavusi prieš metus ir, dėka energingo vadovo ir dirigento Vytauto Daugirdo, sėkmingai yra koncertavusi Waterbury, New York, Hartforde ir kitose liegvių kolonijose. Grupę sudaro vadovas ir dirigentas V. Daugirdas, D. Stringaitė, Z. Jursys ir J. Nakutavičius.

Vytautas Daugirdas — grupės vadovas ir dirigentas, yra dainavęs ilgus metus new Yorko vyrų oktetu, „Perkūno“ vyrų chore ir buvo to choro dirigentas. Šią grupę išgarsime dainuojant pirmą kartą mūsų kolonijoje.

Po koncerto sesės šaulės svečius pavaišins puikia pačių gaminta lietuviška vakariene. O po to seks įvairūs laimėjimai ir šokiai, įskaitant „Tony Conte“ orkestrui. Pertraukų metu svečius linksmins lietuviškos dainos ir lietuviška muzika. Šauliai kviečia ir kitų kolonijų lietuvius atsilankyti į šį pavasarinį koncertą. Branginkime ir įvertinkime mūsų tautos dainas ir didžiulį mūsų višada jų turtingumą.

J.M.

BODINGAS NUTARIMAS

Rytų Vokietijoje vokietų vegetarų susirinkime buvo priimta rezoliucija, reikalaujanti nevalgyti mėsos (jie ir taip mažai jos turi). Rezolucijoje buvo tokie skambūs išsireiškimai: „Kraują ieško kraujo, žmogus, valgydamas mėsą, darosi labai karingas“ ir pan. Jm.

LB Vidurio Vakarų apygardos suvažiavimo Chicagoje registracijos komisija. Iš kairės: J. Pečiulis, A. Bingelienė, Raimondas Pečiulis, A. Nemickas, Birutė Vilutienė ir pirm. Antanas Vilutis.

Nuotr. P. Malėtos

DILGĖLĖS GYDO

Paprastai žmonės ilgėlių nemėgsta dėl nemalonaus dilgėlinio. Bet kai kuriuose kraštuose ilgėlės laikomos gyduolėmis. Pavyzdžiui, Rumunijoje, Timišoaro mieste, yra sukurtas savotiškas „dilgėlių centras“ — šio augalo tyrinėjimų laboratorija, nes buvo suabejota, kad farmacininkai nežina, ne šimtosios dalies to, ką galinti jiems duoti ilgėlė.

Pažymėtina, kad iš tikrųjų tokia tezė pasitvirtino. Rumunijos mokslininkams pavyko su ligų.

kurti visiškai naujų ekstraktų, tinkamų įvairioms odos ligoms ir nudegimams — gydyti. Pasirodė veiksmingas esąs ir elektryras — ekstraktas, vartojamas siūlėms po operacijos gydyti. Sukurtas originalus tepalas ir paprastiems įdrėskimams patepti. Bandomi tamponai kraujui iš nosies sustabdyti, dantų pasta su ilgėlių ekstraktu dantienom gydyti. Jau galima nusipirkti „kotieliukų“ vaikams. Jūs esama vitaminų ir nepakeičiamų amino rūgščių, greit atstatančių jėgas po gripo ir kitų jn.

Pranešame giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad 1980 m. gegužės 2 d., 3 val. ryto, sulaukys senatvės, mirė.

A. + A. AGOTA MIKULIENIENĖ RIMKUTĖ

Gimė Lietuvoje, Tauragės apskr., Gurkių kaime. Amerikoje išgyveno 65 metus. Vėlonė buvo našlė a. a. Antano. Pasiliko dideliame nuliūdime brolio a. a. Martyno Rimkaus vaikais: krikšto dukte Ona, Martynas, Stanislaiva ir Alfonsas, bei kiti giminės, draugai ir pažįstami. Priklausė T. Marijonų rėmėjui, T. Jėzuitų rėmėjui, T. Saleziečių rėmėjui, Sv. Kazimiero Seserų rėmėjui, Sv. Pranciškaus Seserų rėmėjui ir Trečinių draugijoms bei Moterų S-gai. Kūnas bus pašarvotas šeštadienį, 3 val. popiet Petro Bieliūno koplyčioje, 4348 S. California Avenue. Laidotuvės įvyks pirmadienį, gegužės 5 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į Svč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už vėlonės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Sv. Kazimiero lietuvių kapines. Laidotuvėmis rūpinasi Klemensas ir Adelė Juškevičiai. Nuoširdžiai kviečiame visus: giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę Giminės.

Laid. direkt. Petras Bieliūnas. — Tel. LA 3-3572.

A. + A. ANTANUI ORINTUI mirus,

dukrai ASTAI KLEIZIENEI, jos vyrui VACLOVUI ir sūnams RYTUI ir VYDUI, bei visiems artimiesiems reiškiamo gilią užuojautą.

Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos Valdyba

Brangiai Motinai mirus, sūnui INŽ. MEČIUI ŠILKAIČIUI

ir šeimai reiškiamo giliausią užuojautą.

Aldona ir Vytautas Urbai

KUR TAS ŠALTINĖLIS

Edmundas Kuočia ir Jonas Girijotas įdainavo 77 populiariausias harmonizuotas lietuviškas dainas su penkių įvairių instrumentų palyda. Išleido dr. Jokūbas Stukas, Lietuvos atsiminimų radijo programos vedėjas, gyv. Mountainside, N. J. Dviejų plokštelių albumas su perspaustu kainuoja \$14.95. III. gyv. pridėda 70 c. valstijos mokesčio. Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4645 W. 63rd Street, Chicago, Ill. 60629.

Nemurumo problemą įtikinamai sprendžia ir Europos likimo pranašystę atidengia tik ką išspaudos išėjęs Novalio iškilus kūriny

HIMNAI NAKČIAI IR KITI RINKINIAI RASTAI

Su Novalio intymaus ir unikalaus dienoraščio priedu. Vertė A. Tyruolis, iliustravo dail. A. Korsakaitė-Sutkuvienė, išleido M. Morkūnas. Kietais drožės viršeliais, kaina \$6.00.

Gaunama DRAUGE ir pas knygų platintojus.

DRAUGAS, šeštadienis, 1980 m. gegužės mėn. 3 d.

7

DVEJŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

GRIGAS VALANČIUS

Š. m. gegužės 11 d. sueina du metai nuo mūsų mylimo Tėvuko ir Brolio mirties.

Minint šią sukaktį, už jo sielą bus atnaušiamos Sv. Mišios Los Angeles, Romoje ir Plungėje.

Vėlonies artimuosius prašome jį prisiminti savo maldose.

Polikacijų ir Miellerių šeima

EUDEIKIS

Laidotuvių Direktorai

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE. Tel. 737-8600-01

9837 SOUTH KEDZIE AVE. Tel. 422-2000

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

1410 So. 50th Ave., Cicero

Tel. 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Laidotuvių Direktorai

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNOS

2314 W. 23rd PLACE

Tel. Virginia 7-6672

2424 W. 69th STREET

Tel. RRepublic 7-1213

11029 Southwest Highway, Palos Hills, Ill.

Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE.

Tel. LAfayette 3-3572

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-1138-39

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS

1446 So. 50th Ave., CICERO, ILL.

Tel. OLYmpic 2-1003

APLINK MUS

*** Kun. Bronius Liubinas**, Frankenthal, Vak. Vokietijoje, klebonas ir aptarnaujas tos apylinkės lietuvių, yra atvykęs į Chicago. Šį sekmadienį jis palaimins savo brolio Juozo moterystę šv. M. Marijos Gimimo par. bažnyčioje, o ateinančią seštatadienį dr. J. Lieponio ir G. Vaitkutės moterystę Washington. Chicagoje žada pabūti iki ateinančio penktadienio ir ta proga aplankyti savo gimines, mokslo draugus ir pažįstamus. Kun. B. Liubinas, lydimas savo brolio, aplankė "Draugą", pasikalbėjo su redaktoriais ir savo draugais, taip pat painformavo apie lietuvių veiklą Vokietijoje.

*** Lietuvių fronto bičiulių** Chicago sambūrio susirinkimas šaukiamas rytį, gegužės 4 dieną, 5 val. 30 min., tuoj po prezidento Aleksandro Stulginskio minėjimo Jaunimo centre. Programoje numatytas aktualus bičiulių Vytauto Vaitiekūno pranešimas ir kt. reikalai.

*** Kun. Kazimieras Pugevičius**, Lietuvos informacijos tarnybos vedėjas, praėjusią savaitę lankėsi Chicagoje ir informacinius reikalus kalbėjosi su PLB valdybos pirmininku Vytautu Kamantu bei vicepirmininkais Vaclovu Kleiza ir Saulium Kupriu. Kun. Pugevičius pažadėjo parūpinti PLB valdybai reikalingos medžiagos Pasaulio lietuvių susikauptimo ir maldos dienai, kurią PLB valdyba paskelbė birželio 15 d.

*** Aleksandro Stulginskio** Chicago apylinkių moksleivių ateitininkų kuopa rengia savo metinę šventę šį sekmadienį, gegužės 4 d. Ateitininkų namuose, Lemonte, 12:30 val. bus šv. Mišios, kurių metu 14 kandidatų duos įžadą. Po pamaldų meninė dalis ir vaišės. Visi kviečiami dalyvauti.

*** RASOMOSIOS** maš. lietuviško raišymo, visom kalbom, GAIDOM, visuose modeliuose gaunamos CHICAGOJE: Draugas — 4545 W. 63rd St., ir vakarais pas A. Daugirdą, tel. 476-7399 arba tiesiai iš SPARTA savininko: J. J. Gledraitis, 10 Barry Dr., E. Northport, N. Y. 11731. (sk.)

*** Keliankime** su Biržonais 15 dienų Europoje: Olandija, Vokietija, Austrija, Liechtenšteinas, Šveicarija, Prancūzija, Anglija ir Belgija. Kaina \$1,382.00 iš Chicago ir atgal, įskaitant viešbučius, pusrūgį ir vakarienę. Išskrendame rugšėjo 18 d. Informacijai skambinti 312 — 778-2023. (sk.)

*** Prezidento Stulginskio minėjimas.** Koncetracinės šv. Mišios, vadovaujant vyskupui V. Brizgijui, gegužės 4 d. šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje 10:30 val. ryto. Akademija Jaunimo centre 3 val. p. įėjimas nemokamas. (pr.)

*** NAMAMS PIRKTI PASKOLES** duodamas mažais mėnesiais įmokėjimais ir prieinama nuomina. (sk.)

Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Tel. VI 7-7747 (sk.)

*** Jei SKILANDŽIŲ tau tik reik, tuoj pas Petrą ir užėik!** — INTERNATIONAL MEAT MARKET. Medžioklinės dešrės, kumpiai, avienu, veršiena, dešros ir t. t. Užsakymus siunčiame paštu bet kur Amerikoje. 2913 West 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. (312) 436-4337. (sk.)

*** SKUBIAI REIKALINGAS DAZYTOJAS.** SKAMBINT 376-5119 (sk.)

*** Loretto ligoninėje** vaikų kaulų chirurgijos skyriuje pradėjo dirbti — Loyolos universiteto profesorius dr. John Fisk. Tai žymus chirurgas, bet jis priims ir operuos vaikus tik nuo vienerių iki 18 metų amžiaus, nes tai yra labai speciali medicinos sritis.

*** Kokiu būdu pensininkas** gali išvengti menkystės. Šia tema bus skaitoma paskaita Lietuvių sodyboje Chicagoje pažmonio metu šį sekmadienį nuo 2 val. po pietų. Bus ir užkandis. Visi laukiami.

*** Kęstutis Česonis** buvo iš Baltimorės į Chicago atvykęs, lankė savo pažįstamus, rinko medžiagą Lietuvos karinei istorijai. Užsukęs į "Draugą", domėjosi lietuviškomis knygomis ir nusipirko jų už 40 dolerių.

*** Detroito lietuvių kultūros** klubas malonių raštu padėjo "Draugui" už gerą informaciją apie jų parengimą ir per pirmąją Antaną Musteiką atsiuntė 20 dolerių auką. Labai ačiū.

*** Marija Ambraziejienė** Lake Geneva, Wis., atnaujinama prenumeratą, atsiuntė 10 dol. auką. Labai ačiū.

*** Prezidentas Aleksandras Stulginskis** Sibire. Akademija jam pagerbti bus sekmadienį, gegužės 4 d. 3 val. p. p. Jaunimo centre. Pagrindinis kalbėtojas Vytautas Vaitiekūnas iš New Yorko. (pr.)

*** A. A. Mokytojos Marijos Sirutytės** (mirusios 1975. 5. 12) penktųjų mirties metinių progą bus atšaukiamas už jos slėgą šv. Mišios Los Angeles gegužės 4 d., Chicagoje Tėvų Marijonų koplyčioje gegužės 11 d. 9 val. ir Romoje gegužės 12 d. Mokytojos Marijos Sirutytės bičiuliai, bendradarbiai ir buvę mokiniai prašomi prisiminti vėlonę ir už ją pasimelsti. (pr.)

*** Reta proga įsigyti senovės** Lietuvos istorinių dokumentų. Tai Didžiosios Lietuvos kunigaikštijos originalūs žemėlapiai ir Vilniaus valdai, kai kurie virš 400 metų senumo. Visi yra autentiški, jų senumas ir originalumas garantuotas. Kas metą jie darosi retesni ir sunkiau surandami. Tai tikrai gera proga papuošti savo namą ar raštinę ir pasididžiuoti senovės Lietuvos galingumu. Dėl iliustruoto katalogo rašykite: Collectors' Circle Ltd., P. O. Box 9050, Woodfield Sta., Schaumburg, Ill. 60195. (sk.)

*** Aktiniai siuntiniai į Lietuvą.** Kreipkitės į V. Karosaitę, Optical Studio, 7051 S. Waukegan Ave., Chicago, Ill. 60629. Tel. 778-6766. (sk.)

*** Visi kviečiami apsilankyti** naujoje lietuvių kolonijoje — Sunny Hills, Floridoje — Gegužės 17, 18, 19 d.d.

Visi kurie įdomaujasi — skambinkite komitetininkams: M.P. Kiela Chicago 312-757-1717

V. Beleckas Sunny Hills 904-775-3333

J. Mikonis Cleveande 216-531-2190

D. Dulaitis Detroit 313-280-2969

R. Kezys New Yorkas ir New Jersey 212-769-3300

(sk.)

*** Elena Okenė**, baltimorietė, pereitą savaitę lankėsi Chicagoje. Lankė savo gimines, pažįstamus. Atvykusi į "Draugą", domėjosi lietuviškomis knygomis ir įsigijo jų už 50 dolerių.

*** Gražina Kenter**, Doubari, Conn., neseniai mirusios a. a. Marijos Knystautienės dukterė, perėmė savo mirusios motinos "Draugo" prenumeratą, ją atnaujino ir atsiuntė 10 dol. auką. Maloniai dėkojame.

*** Dramaturgas ir rašytojas Anatolijus Kairys** balandžio 29 d. susitiko su lituanistikos studentais Illinois universitete, Chicago Circle. Svečias dalinosi išpuodžiais iš lietuvių literatūros bendrai ir dramos specialiai. Atsisveikindamas rašyt. A. Kairys kiekvienam studentui padovanojo dviejų savo veikalų egzempliorių.

*** H. Gaidys**, baltimorietis, lietuviškų dalykų kolekcionierius, buvo į Chicago atvykęs. Užsukęs į "Draugą" domėjosi knygomis apie Lietuvą anglų kalba ir jų įsigijo.

*** Pranciškomai kviečia** lietuvių visuomenę praleisti savo atostogas Kennebunkporto vasarvietėje. Sezonas prasideda liepos 3 ir baigiasi rugsėjo 1 d. Vasarvietė yra gražioje Atlanto pakrantėje su vėsiais kambariais ir jūros vandens baseinu. Buto ir maisto kainos yra visiems prieinamos. Informacijai rašyti: Franciscan Guest House, Kennebunkport, Maine 04046. Tel. (207) 967-2011. (sk.)

*** Lietuvių Operos spektakliai**, dėl įvykusių susirgimų ir pasakiskai kylančių kainų, atnešė 17,000 dol. nuostolio. Po spektaklių patys Operos choro nariai to nuostolio sumažinimui aukoj: Daina Kojelytė 50 dol., Vladas Zukauskas 260 dol., Bronius Zukauskas 260 dol., Raimundas Korzonas 200 dol., Alfredas Blyškis 260 dol. Prie tuos aukų, Bronius Zukauskas dar įteikė savo tėvelių Anelės ir Klemenso Zukauskų iš Beverly Shores 200 dol. auką. Lietuvių Operos vadovybė už tokių gilių šios kritiškos padėties supratimą jiems labai nuoširdžiai dėkoja. (pr.)

*** L. Vyčių 36-ta kuopa** ruošia pavasarinius šokius šeštadienį, geg. 3 d., Vyčių salėje, 2453 W. 47 St. Gros Concertina Club orkestras. Veiks bufetas ir baras. Pradžią 9 val. vak. Įėjimas 2 dol. Chicago lietuvių maloniai kviečiami. (pr.)

*** "Laiskai Lietuviams"** kelionei į Europą birželio 14 d. rasti 4 vietos. Skubėkite registruotis iki gegužės 10 d.: American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. 312 — 238-9787. (sk.)

*** Lietuvos Dukterų draugijos** pavarasio balius rengiamas gegužės 24 d., šeštad., Jaunimo centre. Programoje sol. M. Momklėnė, birbynė R. Kastulis, akompanuoja V. Kazlauskaitė, Sokiama glos L. Bichnevičius orkestras. Laimės keliu bus galima įsigyti menininkų B. Morukienės, kun. J. Domeikos iš Arizonos ir A. Petrikonio bičiulius. Stalų rezervuoti ir bičiulius įsigyti draugijos patalpose 2735 W. 71 St., tel. 925-3211 ir vakarais pas parengimo vadovę Valę Rumšienę tel. 476-5059. (pr.)

*** 1980 m. grupinės kelionės į Lietuvą** bet kuriuo metų laiku. Registruokitės jau dabar! 8 m. liepos 15 d. kelionė per Varšuvą. Vilnių 6 dienos. Užpildomi kvietimai giminiams į JAV. Kreiptis: Danutė Žilis - Žilvičienė, 6833 S. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629. Tel. 312 — 476-3803 (sk.)

SUZEISTA AUTOBUSE Diane Riga buvo suzeista krantinčių stiklų į veidą, kai vandiniai akmenimis išmėšė langą, kai važiuojant autobusu Stevenson greitelyje, Chicagoje.

Vidurio Vakarų apygardos LB atstovų suvažiavimas Chicagoje.

Nuotr. P. Malėtos

VIDURIO VAKARŲ LB APYLINKIŲ SUVAŽIAVIMAS

Balandžio 27 d. Jaunimo centro mažojoje salėje įvyko JAV LB Vidurio Vakarų apygardos apylinkių atstovų suvažiavimas. Suvažiavimą 10:20 atidarė apygardos pirmininkas Kazys Laukaitis. Invokaciją sukalbėjo kun. Jonas Borevičius. Prezidiumą buvo pakviestas JAV LB Švietimo tarybos pirm. Jonas Kavaliūnas. Lietuvos fondo atstovas Antanas Juodvalkis ir PLB valdybos pirm. Vytautas Kamantas. Pirm. K. Laukaitis tada pristatė apygardos valdybą, kurią šiuo metu sudaro Kazys Laukaitis, Stasys Jokūbauskas, Danguolė Valentaitė, Julius Valeika, Vilija Kerelytė, Agnė Katiliskytė ir naujai kooptuotas narys Ričardas Burbas. Dėl asmeninių priežasčių iš valdybos turėjo atsistąti buvęs iždininkas Juozas Ivanauškas.

Suvažiavimą pasveikino LF vardu Antanas Juodvalkis. Praeitą suvažiavimo protokolą perskaitė apygardos sekretorė Agnė Katiliskytė. Šiais metais registraciją pravedė East Chicago valdyba. Suvažiavime dalyvavo 100 žmonių. PLB valdybos vardu suvažiavimą pasveikino pirm. inž. Vytautas Kamantas, taip pat kalbėdamas apie PLB valdybos atliktus darbus per praėjusius metus. Buvo išreikšta padėka apygardos apylinkėms už didelį darbą jaunimo kongreso labui. Pirm. taip pat davė žinių apie PLB valdybos ateities planus. Birželio 15 d. PLB valdyba paskelbė Pasaulio lietuvių susikauptimo ir maldos dieną, nes šiais metais minime 40 metų Lietuvos okupacijos sukaktį.

Apygardos valdyba ir įvairios lietuvių organizacijos šiuo metu planuoja minėjimą birželio mėnesiui. Platus žinių bus artimieji ateityje. Priminė, kad 1983 metais liepos mėnesį Chicagoje vyks Antrosios Pasaulio lietuvių dienos. Šia proga bus renkama nauja PLB valdyba ir taip pat suvažiavimas lietuvių sportininkai sporto olimpiadai. Penktasis Jaunimo kongresas taip pat prasidės Chicagoje per Lietuvį dienas. V. Kamantas ragino visus ir toliau remti "Pasaulio Lietuvį", bet taip pat ir nebijoti patarti redaktoriams.

Krašto valdybos vardu Švietimo tarybos pirm. Jonas Kavaliūnas pasveikino suvažiavimą ir kalbėjo švietimo reikalais. Perdaud liūdą statistiką, kad per dešimt metų laikotarpį sumažėjo ne tik mokinių skaičius lietuviškosiose mokyklose, bet patys mokyklų skaičius. Kovo 4 d. Krašto valdyba ir Švietimo taryba paskelbė vąjį rasti naujų

mokinių mūsų lietuviškosiose mokyklose. Kiekvienai apylinkėi išsiųstos informacijos ir tikima, kad vėjams metu 1980-tais metais mokinių skaičius pakils bent 10 proc. Vidurio Vakarų apygardoje vėjams eiga ir darbus koordinuos Vilija Kerelytė.

Krašto valdybos atstovas Modestas Jakaitis trumpai pranešė apie ruošos darbus Penktajai šokių šventei. Visos apylinkės raginamos baigti išplatinti dovanų paskirstymo biuletenius. Buvo aptartos įvairios temos, liečiančios perduotus pranešimus. Daug suvažiavimo dalyvių pareiškė nuomonę, kad nors yra daug problemų su spausdinimu ir redagavimu, "Pasaulio Lietuvos" redakcija atlieka puikų darbą ir visi tautiečiai yra raginami šį LB leidinį prenumeruoti ir platinti. Suvažiavimas taip pat pagyrė dr. Leono Kriaučeliūno vedamos kultūrinės komisijos darbus. Nors komisija dabar išsikirsčiusi, jos darbai tikrai visų vertinami.

Sekanti darbotvarkės dalis tai buvo apygardos valdybos pranešimai. Visiems suvažiavimo nariams buvo išdalintas biuletenis, kurį išleido apygardos pirmininkas. Jame buvo apibūdinta praktinių mokymų valdybos veikla ir taip pat spausdintas sąrašas aukojusių Vasario 16-tosios progą. Juozas Ivanauškas pranešė apie išdoto stovį, pasiūlydamas kiek pinigų buvo surinkta ir kiek išleista. Kontrolės komisiją sudaro Vytenis Šilas, Kostas Dočkus ir Juozas Slajus. Vytenis Šilas pranešė, kad išdoto knygos rado tvarkingai vedamas ir visas išlaidas pakvituotas. Algis Regis perdavė pranešimą apie Bendruomenės Komiteto pasuliečių teisams apsaugoti lietuvių šv. Kazimiero kapinėse veiklą per praėjusius metus.

Apylinkių pirmininkai arba atstovai perdavė savo pranešimus iš apylinkių veiklos. Buvo gauti pranešimai žodžiu ir raštu iš 16 apylinkių. Vienos apylinkės aktyvesnės arba didesnės už kitas, bet atrodo, kad visur visi bando ir stengiasi kiek tik gali atlikti savo pareigas ir įtraukti visus tautiečius į bendrą darbą. Kai vyko diskusijos apie apylinkių pranešimus, buvo duoti pasiūlymai valdybai, kad kitais metais būtų trumpinti pranešimų, tai būtų daugiau laiko įvairioms diskusijoms. Suvažiavimą nariai taip pat pareiškė paramą Vytauto Kamanto valdybai ir pritarė metodams santykių su Vliuku.

Suvažiavimas buvo baigtas Lietuvos himnu.

Agnė Katiliskytė

LB Vidurio Vakarų apygardos apylinkių Chicagoje suvažiavimo prezidentas. Kaiba tarybos narys Jakaitis, toliau matyti Vid. V. apygardos pirm. K. Laukaitis, Vilija Kerelytė, Julius Valeika, Agnė Katiliskytė, Ričardas Burbas, PLB pirm. Vytautas Kamantas, Danguolė Valentaitė ir Antanas Juodvalkis.

Nuotr. P. Malėtos

DVIGUBAS DAKTARAS

Mindaugas Griauzdė, kaip sportininkas pasižymėjęs Cicero lietuvių kolonijoje, kaip skautų veikėjas, buvęs skautų akademikų pirmininkas, prieš porą metų, 1978 m., baigė mediciną ir gavo medicinos daktaro diplomą (M.D.). Tuoj pradėjo rezidenciją Cook County ligoninėje ir ten pat daryti bendrosios chirurgijos specialybę. Jau atliko dvejus metus rezidencijos ir perėjo į trečiuosius metus, o po to galės verstis privačia chirurgo praktika.

Bet galima darbščiu jaunuoliu ir jo moksliniais laimėjimais iš naujo pasidžiaugti — prieš dvi savaites jis apgynė disertaciją iš farmakologijos ir gavo antrą daktaro laipsnį (Ph.D.). Dr. M. Griauzdė farmakologiją studijavo anksčiau ir dabar, atlikdamas gydytojo rezidenciją, tęsė studijas ir disertacijos ruošimą. Jo disertacijos tema „The Effect of Stress and Valium on Monoamines in the Central Nervous System“, kuria Farmakologijos fakulteto Neurochemistry skyriuje tyrimais ir moksline sistema paruošė daktarui gauti.

Be to, dr. Mindaugas Griauzdė yra paskelbęs mokslinių straipsnių „Journal of the Neuro-Chemistry“, „Journal of the Pharmacology“ ir dar turi paruošę kitą, kuris bus greitai išspausdintas. Tai darbštus ir gebančios moksliniu metodu tyrinėti medicininis ir farmakologinius reiškinis laimėjimai savo specialybėje, kuri reikalauja daug darbo ir stipraus pasirošimo.

Dr. M. Griauzdė yra prieš porą metų sukūręs šeimą taip pat su skaute akademike, baigusia farmaciją, Lydija Jadvirytė. Jo tėvai Liūda ir Kazys Griauzdės ir dabar gyvena Cicero, nors jis gimęs Kanadoje ir su tėvais mažas atvykęs į JAV. Jo laimėjimais džiaugiasi ne tik žmona Lydija, bet ir tėveliai, uošviai A. ir J. Jadviriai, seneliai A. ir M. Gačioniai ir kiti giminės Kanadoje. Džiaugiasi skautai akademikai ir visa lietuvių visuomenė, nes kopmas į moksline sritį ir pasilikimas lietuvių tarpe yra mūsų bendras laimėjimas.

Ps.

DIDELĖ BAUDA

Turtingas brokeris J. Siegel nubaustas 500,000 dol. už apgaulės mokesčiuose ir pardavėtinėje finansinių vertybių. Siegel yra Siegel Trading bendrovės prezidentas Chicagoje. Jis jau anksčiau buvo baustas.

Advokatas GINTARAS P. ČEPENAS

Darbo val. nuo 9 v. r. iki 6 v. v. Seštad. nuo 9 v. r. iki 12 val. d. ir pagal susitarimą. Tel. 776-5162 arba 776-5163 2649 W. 63 Street Chicago, Ill. 60629

Advokatas JONAS GIBAITIS

6247 So. Kedzie Avenue Tel. — 776-8700 Chicago, Illinois 60629 Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak. Seštad. 9 val. iki 1 val. d.

DENGIA ME IR TAIŠOME

VISŲ RŪŠIŲ STOGUS Už savo darbą garantuojame ir esame apdrausti. Skambinkite ARVYDUI KIELAI Tel. — 434-9655

STASE'S FASHIONS

Kūdikams ir vaikams rūbų krautuvė 6237 S. Kedzie Ave. Tel. 436-4184 Sav. Stasė Bacevičienė

IŠ ARTI IR TOLI

I. A. VALSTYBES

— Los Angeles ateitininkų šeimos šventė įvyks birželio 1 d., sekmadienį. Visi dalyvauja organizuoti ir su vėliavomis. Po to 12:30 val. viršutinėje salėje susirinkimas ir pobūvis.

— Kun. K. Kuzminskas, Chicago, Ill., LKB kronikai leisti sąjungos siunčiamas, vykdamas į Australiją, kelioms dienoms buvo sustojęs Los Angeles ir balandžio 23 d. kartu su sol. Elena Blandy, beviešindžia Los Angeles, ir neseniai iš okup. Lietuvos atvykusiu Romu Giedra išvyko į Australiją.

— Vladas Bajalis, Lietuvos kariuomenės savanoris — kūrėjas, Los Angeles, Calif., buvo sunkiai susirgęs ir, išbuvęs keletą dienų ligoninėje, grįžo į namus. Žmonos Frances prižiūrimas ir slaugomas, sveiksta.

— Prel. V. Balčiūnas, Putnamo, Conn., sėkmingai pravedęs Australijoje lietuviams kolektojas, pakeliui į namus, buvo sustojęs pas savo broį Mission Viejo, Cal.

— JAV LB Visuom. reik. tarybos pirm. Algimantas Gečys ir jo šeima yra aktyviai įsijungę į kongr. Charles Dougherty perrinkimo kampaniją. Kongr. Dougherty pastangų dėka į JAV Atstovų rūmus buvo įneštas įstatymo projektas pagelbėti Lietuvos Diplomatinės tarnybos tęstinumui užtikrinti. Sėkmingai išsprendus finansų klausimą, kongr. Dougherty šiuo metu projektą perrašo diplomatai akreditavimo klausimu.

AUSTRALIOJE

— A. a. Sofija Klygienė mirė balandžio 17 d. Canberros ligoninėje. Liko vyras Petras, dukterė Eugenija ir kiti giminės Australijoje ir Lietuvoje.

CHICAGOS ŽINIOS

ATPAZINO

Aldermanas Frank Brady (15 wardo) atpažino piktadarį D. Dawkins, kuris 1979 m. kovo 8 d. atėmė iš jo 150 dol. ir peršovė. Jis buvo peršautas iš nuplauto medžioklinio šautuvo, kuris paleido apie 200 šratų ir iš jo apie 100 dar tebėra aldermano kūne.

VOGE VARI

Policija areštavo J. S. Kurylo, 33 m., kurio automobilis rado keletą gabalų varinių vamzdžių. Paskutiniu metu nuo keletos bažnyčių Chicagoje buvo pagrobti variniai vamzdžiai vandenutekėjimui nuo stogo. Areštuotasis gyvena 7817 S. Karlov.

KOMEDIJA

Prie Martinique restorano, Chicagoje, kur būna nemažai lietuvių parengimų, veikiantis Drury Lane teatras dabar stato G. Axelrodo komediją "Good bye Charlie". Turinys skirtas dalyviams palinksinti.